

Beide Handjes

Pedagogisch beleid
KDV en BSO
2023

Beide Handjes

Voorwoord

Bij Beide Handjes bieden wij graag de beste kinderopvang. Daarom voldoen wij aan alle wet- en regelgeving binnen de kinderopvang. Hoe wij hier vorm aan hebben gegeven lees je in dit pedagogisch beleid. Ons pedagogisch beleidsplan beschrijft onze pedagogische missie en visie en is het uitgangspunt voor onze werkwijze in de kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang. We richten ons in dit beleidsstuk aan ouders maar eenieder die zich verbonden voelt is welkom om dit stuk te lezen en tot zich te nemen. Dit document bestaat uit twee delen. Deze twee delen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het eerste deel bestaat uit de pedagogische visie en onze uitgangspunten. Het tweede deel bestaat uit allerlei praktische informatie die van toepassing zijn op de locatie.

Naast dat dit pedagogisch beleidsplan op te vragen is door alle ouders geldt dit ook voor de volgende documenten:

Veiligheid en gezondheidsbeleid (incl. Rie)

Beleidsmedewerker/coach plan

Beide Handjes

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Onze pedagogische visie	4
Basisdoel 1: Het bieden van emotionele veiligheid en vertrouwen	6
Basisdoel 2: Het bevorderen van persoonlijke competentie	17
Basisdoel 3: het bevorderen van sociale competentie	24
Basisdoel 4: het eigen maken van normen, waarden en cultuur	31
Praktische informatie.....	37
Onze locatie	37
Wanneer zijn we open?.....	37
Stamgroepen	37
Vaste verzorgers en mentorschap	39
Activiteiten buiten de eigen groep	40
Activiteiten buiten de eigen locatie	40
Drie-uurs regeling	41
Achterwacht	41
Wenafspraken.....	41
Zindelijkheid	42
Eten en drinken.....	42
Wat te doen als je kind ziek is?.....	42
Oudercontacten	43
Oudercommissie	43
Persoonlijke eigendommen.....	43
Pedagogisch coach en beleidsmedewerker	44
Voor- en vroegschoolse educatie (VVE methode)	45
GGD inspectie	45
Kwalificatie pedagogisch medewerkers.....	45
Niet tevreden?.....	46

Beide Handjes

Onze pedagogische visie

Welkom bij Beide Handjes

Onze visie op opvoeding en ontwikkeling vormt de basis van de dagelijkse omgang met de kinderen en wordt gekenmerkt door de volgende aspecten:

- Respect - we werken vanuit de basisgedachte dat ieder kind uniek is;
- Ieder kind is van nature een sociaal wezen en gericht op het ontdekken van de wereld om zich heen;
- Ieder kind heeft behoefte aan veiligheid, structuur, ritme en continuïteit;
- Ieder kind is gericht op zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Kinderen kunnen zich ontwikkelen vanuit een veilige en vertrouwde omgeving. Alhoewel ieder kind algemene fasen doorloopt, doet ieder kind dit in zijn eigen tempo en op zijn eigen wijze. Door de kennis die de pedagogisch medewerkers bezitten over de ontwikkeling van kinderen kunnen zij de kinderen begeleiden in de fase waarin zij zich bevinden. Zij bieden kinderen hiervoor de ruimte en de mogelijkheden. Zij leren de kinderen om hun eigen keuzes te maken, kritisch na te denken en creatief oplossingen te bedenken. In groepsopvang leren kinderen rekening te houden met anderen, verschillen tussen elkaar te accepteren en voor zichzelf op te komen.

De kinderopvangondernemer draagt er zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Uit: Besluit kwaliteit kinderopvang, artikel 2 en artikel 11 (per 1 januari 2018)

Beide Handjes

De pedagogische basisdoelen/inzet

In de Wet Kinderopvang worden de vier pedagogische basisdoelen, geformuleerd door Marianne Riksen Walraven (hoogleraar ontwikkelingspsychologie, in het bijzonder de vroegkinderlijke ontwikkeling) in het jaar 2000, aangegeven als kader waarin het pedagogisch beleid beschreven moet worden.

Deze pedagogische basisdoelen hebben een bepaalde volgorde omdat er een ontwikkeling in zit.

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie
3. Het bevorderen van sociale competentie
4. Het bevorderen van de morele competentie de overdracht van normen en waarden

Per doelstelling worden bij Beide Handjes 5 soorten pedagogische middelen ingezet.

1. De interactie tussen pedagogisch medewerker en kind
2. De groep en het groepsproces
3. De binnen/buitenruimte
4. De activiteiten die het kind kan doen of ondernemen
5. De spelmaterialen

De vier opvoedingsdoelen vormen, in combinatie met de vijf soorten pedagogische inzet, is de basis voor ons pedagogisch beleidsplan. In dit hoofdstuk wordt per doel beschreven hoe wij dit realiseren in de praktijk.

Beide Handjes

Basisdoel 1: Het bieden van emotionele veiligheid en vertrouwen

Emotionele veiligheid is de belangrijkste en meest basale doelstelling. We bieden een veilige basis, een "thuis" waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Dit gebeurt alleen als ze zich in een vertrouwde en veilige omgeving bevinden. Daarom begeleiden wij hen in het leren herkennen van het ritme van de dag, in het leren kennen van andere kinderen, het samen spelen, slapen en eten. Voor heel jonge kinderen zorgen we voor herhaling en herkenbaarheid in het dagritme met afwisseling van rust en actie, stilte en geluid, alleen en samen zodat kinderen de tijd krijgen om hun opgedane ervaringen te verwerken. In een fysiek veilige omgeving met goede verzorging en gezonde voeding.

Interactie tussen pedagogisch medewerker- kind

Algemeen

Voorafgaand aan een plaatsing wordt er eerst een intakegesprek met de ouders gepland door desbetreffende mentor en worden wen-afspraken op de groep gemaakt. Tijdens de wendagen streven we ernaar steeds de mentor het kind te laten verzorgen om zo de emotionele veiligheid te vergroten. Na ongeveer 6-8 weken voert de mentor weer een gesprek met de ouders om de eerste weken te evalueren. We bespreken o.a het welbevinden van het kind, zijn gedrag in de groep, zijn interactie met de andere kinderen en met de pedagogisch medewerkers. We stimuleren het herkennen van elkaar, spelen met elkaar, hechten aan elkaar en aan de pedagogisch medewerkers. Door de kinderen goed te observeren en stapjes aan te bieden die dicht bij de zone van hun naaste ontwikkeling ligt, kunnen we de kinderen helpen een volgende stap in hun ontwikkeling te zetten. Kinderen hebben behoefte aan vertrouwde personen om hen heen, wij streven naar een stabiliteit onder de pedagogisch medewerkers. We kijken en luisteren naar ieder kind, daarbij letten we op verbale en non-verbale signalen. We houden goed in de gaten hoe een kind zich voelt en passen ons pedagogisch handelen hierop aan. We hebben oog voor de eigenheid van ieder kind, staan open voor het kind en geven het kind ruimte. We nemen verschillende emoties, verdriet, angst, pijn, boosheid, geluk, plezier of tevredenheid van kinderen serieus. Dit doen wij door bv. gevoelens er "te laten zijn". Deze onder woorden te brengen en te vragen aan de kinderen of we de uitdrukking op het gezicht van de kinderen begrepen hebben. Door het benoemen van emoties leren kinderen ook meer vat op hun emoties te krijgen. We spreken de kinderen aan op hun mogelijkheden. Door dingen van een kind te vragen, laten we merken dat we vertrouwen hebben in de mogelijkheden van het kind. Loopt het goed af, dan geeft dat het kind plezier en een tevreden gevoel: Dat kan ik! We kijken heel zorgvuldig naar ieder kind: Wat voor gevoel probeert het te uiten? Wat begrijpt het al wel, wat nog niet? We proberen zo veel mogelijk met woorden te begeleiden, omdat we denken dat wanneer warrige gevoelens een naam krijgen, ze gemakkelijker te hanteren zijn. We benaderen de kinderen en respecteren hen als mensen met hun verschillende emoties en hun verstandelijke en lichamelijke mogelijkheden. We spreken de kinderen hoofdzakelijk aan als individu, omdat de nul- tot vierjarigen in deze fase van hun ontwikkeling in eerste instantie gericht zijn op zichzelf en steun nodig hebben zich bewust te worden van zichzelf en daarna zichzelf te leren kennen. Bij de oudere kinderen vanaf 4 tot 13 jaar passen we ons aan, aan de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. We luisteren goed naar de kinderen of kijken wat ze aan het doen zijn. Hoe jonger de kinderen, des te moeilijker is het te achterhalen wat ze precies denken en doen. We letten er goed op of onze interpretatie van hun bezigheden juist is. Datgene wat wij aandragen sluit aan bij hun eigen interesse. Met het kind

Beide Handjes

praten gebeurt zoveel mogelijk op ooghoogte van het kind; dit betekent vaak letterlijk 'door de knieën gaan' om op gelijke hoogte met het kind te zijn. We letten op onze 'toon' als we met de kinderen praten en op onze eigen houding. We zorgen voor positieve aandacht, met versterking, stimulering van positief gedrag en ondersteuning. We proberen in te schatten wat het kind begrijpt en houden hier rekening mee. Respect voor de autonomie (wie het is, de eigenheid en wat het wil) van het kind vinden we belangrijk. Zo pakken we niet onaangekondigd een kind op, maar raken het eerst aan en vertellen wat we gaan doen. Dit doen we eigenlijk bij alle handelingen die we uitvoeren. Het kind krijgt veel ruimte om op zichzelf/bij zichzelf te zijn, daar we van mening zijn dat alleen dan een goede ontwikkeling mogelijk is. Zo kunnen kinderen ongestoord in hoeken en diverse speelplekken in de ruimte hun gang gaan en is er de mogelijkheid tot vrij spel. Alle kinderen krijgen de gelegenheid om op een of meerdere momenten van de dag te rusten op een van onze rustplekjes, lekker op de bank, zich lekker afzonderen in een rustige hoek met kussen. Initiatieven van het kind worden gestimuleerd en alleen gestuurd door de medewerker wanneer de veiligheid in het gedrang komt, of wanneer een ander kind er last van heeft. Doordat we met de ouders regelmatig gesprekken voeren en kinderen meestal meerdere dagdelen per week bij Beide Handjes komen, leren de pedagogisch medewerkers het kind goed kennen met al zijn eigen rituelen, eigenaardigheden. Hierdoor heeft de medewerker kennis van specifiek gedrag, gewoontes, wensen van een kind en kan daardoor gericht omgaan met het humeur en de humor van een kind. We vinden het van groot belang dat de pedagogisch medewerkers de kinderen stimuleert tot het spelen. Daarom spelen we ook vaak met de kinderen mee. Kinderen leren door deze interactie. Ervaring leert ons dat kinderen het geweldig vinden als een pedagogisch medewerker mee voetbalt, even mee stoeit en hun spel op gang helpt te brengen en zich daarna terugtrekt zodat ze zelfstandig verder kunnen. Een pedagogisch medewerker is goed op de hoogte van eet- slaap en speel gewoontes, waardoor het kind krijgt wat het nodig heeft. Zicht op ontwikkelingsstadia, grenzen kennen en kunnen van een kind en zicht op 'sociaal netwerk' van een kind, thuis en in de groep zijn items welke uitgebreid aan bod komen tijdens de observaties. We observeren de ontwikkelingsgebieden per kind en stemmen onze aanpak naar het kind toe hierop af, altijd in overleg met de ouders/verzorgers. Informatie over de ontwikkeling van het jonge kind is waardevol voor zowel de dagopvang als het basisonderwijs. Wij houden met onze observaties deze informatie gestructureerd bij. We brengen ook de algemene emotionele toestand van de kinderen in kaart, gericht op het welbevinden, het zich prettig voelen in de opvang.

Dagopvang

Op de eerste wendag begroet de mentor (meer uitleg over mentorschap staat beschreven in hoofdstuk 7) ouder en kind gericht, stellen hen op gemak en nemen de baby/het kind over van de ouder. We nemen met ieder kind samen afscheid. Goede communicatie vinden we belangrijk, zeker bij de wenperiode want vertrouwen moet groeien. Communicatie en interactie tussen de mentor en het kind vindt op alle momenten van de dag plaats. We houden het kind dicht bij ons. We leggen uit wie de andere kinderen in de groep zijn, wat er gaat gebeuren in de groep en zorgen voor een rustige en ontspannen sfeer. We spelen mee, houden het kind zo nodig op schoot en maken de groep veilig en herkenbaar. We zorgen voor een ontspannen en open sfeer. Met de weg van de geleidelijkheid worden- in samenspraak met ouders- schema's van thuis aangepast aan het groepsritme, zoals het voedingsschema. Geleidelijk laten we de kinderen meer los; ze gaan de ruimte ontdekken op zoek

Beide Handjes

naar een speelhoekje, ze kijken en luisteren naar andere kinderen. We leren de kinderen participeren door middel van spel en vaste rituelen. Hierdoor gaan kinderen zich op hun gemak voelen; ze spelen en ontdekken en laten zien of horen of ze iets leuk vinden of niet. Tijdens het wenproces krijgt het ophaalmoment extra aandacht. We vertellen hoe de dag is gegaan en tot de leeftijd van 1 jaar is dit ook terug te lezen in het ouderportaal. We nemen bewust afscheid van ouder en kind als ze weer naar huis gaan. Bij baby's brengen we gebeurtenissen en gevoelens onder woorden. Als bijvoorbeeld een kind huilt omdat er iets is afgepakt: "Jij was ermee aan het spelen, je wilt het graag terug hebben."

BSO

Wennen als overgang van de dagopvang naar de BSO wordt zorgvuldig begeleid. De mentor bereidt de kinderen hierop voor door bijvoorbeeld wenmomenten op de nieuwe groep in te plannen. De mentor gaat met het kind (of een groepje kinderen) mee en blijft bij hen. De kinderen krijgen de tijd en ruimte om op hun eigen manier te wennen. De pedagogisch medewerkers wisselen de benodigde informatie over het kind uit zodat het kind op een juiste manier aangesproken kan worden zoals bij hem past.

In de praktijk, dagopvang:

Job (1 jaar) komt voor de tweede keer naar de dagopvang van Beide Handjes. De moeder van Job drinkt eerst een kopje koffie op de groep met pedagogisch medewerker Priscilla (tevens mentor van Job) en maakt samen met Job een blokkentoren. Daarna neemt moeder duidelijk afscheid en gaat naar haar werk. Job moet erg huilen en wil niet getroost worden door Priscilla. Priscilla benoemt dat ze ziet dat Job boos is en verdrietig en geeft hem even de tijd. Na een tijdje gaat Job toch bij Priscilla op schoot zitten en samen kijken ze naar de andere spelende kinderen. Priscilla benoemt welke kinderen er zijn en wat ze doen. Na een poosje gaat Job van Priscilla haar schoot af om zelf te spelen, hij zoekt nog veel (oog-)contact met Priscilla. Twee dagen later komt Job weer en bij het afscheid nemen is Job weer verdrietig, maar nu kruipt hij gelijk bij Priscilla op schoot. Zo kan hij even rustig de andere kinderen observeren voordat hij zelf gaat spelen. De week erop is Job niet meer verdrietig bij het afscheid nemen. Hij zwaait samen met Priscilla zijn moeder uit en gaat gelijk spelen. Vanaf dat moment voelt Job zich veilig en kan hij ontspannen zichzelf zijn.

In de praktijk, BSO:

Op een dag toen Roos (8 jaar) en Mirthe (7 jaar) met de poppen zaten te spelen, hoorde Linda ze huilen en schreeuwen tegen elkaar. Ze hadden beiden een ander idee over wat een bepaalde pop aan moest naar een poppenfeestje dat ze gingen houden. Kennelijk was het een belangrijk punt voor ze, waar ze niet uitkwamen. Linda laat ze beiden hun verhaal doen en uitpraten, daarna vat Linda een en ander samen en probeert ze te stimuleren om tot een oplossing te komen waar ze beiden mee tevreden zijn. Helaas kunnen ze het nog niet eens worden en het gillen begint weer van voor af aan. Alles wat Linda voorstelde werd afgewezen. Op dat moment neemt de Linda letterlijk even afstand en stelt voor dat ze zelf een passende oplossing zoeken. Het blijft ineens stil en toen Linda een paar minuten later terugkwam, keken ze allebei tevreden en leken trots dat ze het conflict hadden opgelost.

Beide Handjes

De groep en het groepsproces

Algemeen

Binnen de groepssamenstelling gaan we positief om met initiatief van een kind en trachten we juist om te gaan met specifiek gedrag van een kind. Zo besteden we aandacht aan individuele rituelen en hebben we aandacht en respect voor de eigenaardigheden van een kind. We maken zichtbaar waar een kind goed in is, bijvoorbeeld door dit te tonen in de kring of een zelfgemaakt werkje op te hangen en anderen erop attent te maken. Kinderen leren het meeste van en met elkaar. Ze kunnen soms minutenlang naar het spel van andere kinderen kijken om te begrijpen wat er gebeurt. Ze leren door te imiteren. Door het andere kind na te doen laat een kind merken dat hij de ander begrijpt. Vriendschappen ontstaan als vanzelf, kinderen zoeken leeftijdsgenootjes op en delen dezelfde interesses met elkaar. We laten kinderen samen werken en spelen, laten ze samen delen en leuke dingen met elkaar meemaken. Dit bevordert de relaties onderling. We geven de gelegenheid aan de andere kinderen om het nieuwe kind te leren kennen. Vaak levert een praatje gesprekstof op voor kinderen zoals; wie ben je, waar woon je, heb je een huisdier? Vaak herkennen kinderen zaken als huisdieren e.d. die zij ook hebben, waardoor 'het ijs meteen gebroken is'. Gedrag dat de pedagogisch medewerker in woord, gebaar, houding zodanig voordoet aan een kind, dat het dit gedrag als vanzelfsprekend en passend bij een bepaalde situatie, overneemt of nadoet. Interacties tussen kinderen worden veelal begeleid en bevordert door kinderen vragen te stellen en correct taalgebruik te stimuleren. In alle groepen wordt aandacht besteed aan 'emotionele leermomenten' zoals verdriet, plezier, pijn, conflict, grapjes. Belangrijk is om interacties tussen kinderen te begeleiden en het goede voorbeeld te geven van gewenst sociaal gedrag. Over de gehele dag doen zich uitnodigende situaties voor, waar de pedagogisch medewerker op inspringt. Ook tijdens groepsactiviteiten in de kring staat emotionele responsiviteit geregeld centraal. Te denken valt dan aan een kind troosten bij verdriet, en bijvoorbeeld samen lachen om een grapje in de kring of aan tafel. Door de diversiteit van kind persoonlijkheden hebben we te maken met opvallende en juist niet- opvallende kinderen, stille en drukke kinderen, kinderen die storend en verstorend gedrag vertonen en kinderen met veel en weinig initiatief. Wij respecteren alle persoonlijkheden en laten ieder kind in zijn of haar waarde. Wel is het belangrijk dergelijk gedrag te signaleren en te observeren. We doen dat middels PeuterPlusPlan, zodat we hier op een deskundige wijze mee om kunnen gaan. Uiteraard wordt ook dagelijks geobserveerd en opvallende zaken genoteerd en besproken in het team. Wanneer er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van een kind of er andere problemen gesignaleerd worden bespreekt de mentor dit met de ouders. Samen met de ouders kan besloten worden om de hulpvraag bij de veldwerker van de gemeente Beuningen neer te leggen. Voor de buitenschoolse opvang werken we aan welbevinden van de kinderen en observeren, bespreken en registreren we dit ook waar we dit nodig achten. We zijn ons ervan bewust dat welbevinden van kinderen de voorwaarde is voor een optimale ontwikkeling. We voeren gesprekken met ouders en zo nodig met andere deskundigen. We proberen in samenspraak een juiste aanpak en benadering te hanteren voor ieder uniek kind.

Dagopvang

Door de dagstructuur die we hanteren en door herhaling van activiteiten weten kinderen waar ze aan toe zijn en maakt dit tot een vertrouwd geheel. Op verschillende manieren zorgen we ervoor dat

Beide Handjes

kinderen de andere kinderen en pedagogisch medewerkers beter leren kennen en zich met hen vertrouwd kunnen voelen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door 's ochtends aan tafel in spelvorm te starten met het welkom liedje en de namen van de kinderen te noemen en betrokkenheid onderling te vergroten (is iedereen er, wie is er nieuw, wie komt later, wie gaat binnenkort naar de basisschool enz.). 's Ochtends bij binnenkomst worden kinderen welkom geheten; er wordt aandacht gegeven aan de ontvangst. Bij nieuwe kinderen of verleggen kinderen of gewoon als een kind dat even nodig heeft, biedt de pedagogisch medewerker extra aandacht en ontfermt zich over het kind. Als het kind er behoefte aan heeft iets van thuis bij zich te houden (een knuffel, jas nog even aan, een speen) om zich op zijn gemak te kunnen voelen, kan dit altijd. Vaak is dit tijdelijk en gaat het geleidelijk vanzelf weg. De pedagogisch medewerkers ondersteunen het kind. Ook het gebruik rituelen en vaste punten in het dagprogramma zijn belangrijk om een groepsgevoel en een gevoel van vertrouwdheid te creëren. Met elkaar rituelen maken en delen van ervaringen. Maar als een kind juist graag zijn eigen gang gaat en alleen wil spelen, dan krijgt het daarvoor de ruimte. We kijken goed naar kinderen en letten op wat elk kind nodig heeft. We geven kinderen vanaf drie jaar de gelegenheid om ook eens ervaringen op te doen met het speelgoed van de BSO voordat ze naar school gaan. Hierdoor maken we de overgang van de ene naar de andere ruimte wat minder groot. Door op deze wijze bezig te zijn met de kinderen is het voor een kind (en ouder) ook geen probleem om een keer op een andere dag aan te sluiten, als extra opvang gewenst is. De rituelen zijn vertrouwd en keren dagelijks terug. Pedagogisch medewerkers kennen alle kinderen en zorgen dat zij het overdrachtsboekje van de andere dagen van de week (als ze niet werken) ook gelezen hebben. Zo zijn ze op de hoogte van alle ins en outs. Jonge kinderen moeten nog leren hoe de wereld in elkaar zit. Daarom hebben ze een combinatie nodig van een voorspelbare omgeving én ruimte om te ontdekken. Herhalingen maken de wereld begrijpelijk en veilig. Deze "scriptkennis" (weten wat de vaste volgorde van gebeurtenissen is) biedt kinderen houvast. Kinderen weten precies welke liedjes worden gezongen als zij gaan eten, weten precies hoe het afscheid nemen gaat etc. Kinderen kijken ook vaak naar de pedagogisch medewerker om op te maken wat zij van een situatie vindt. Dit zogenaamde "vraagkijken" is een belangrijke manier om te leren over de omgeving, over wat is veilig en onveilig en over zichzelf: wat is goed en fout.

BSO

Kinderen in groepsverband krijgen de mogelijkheid om verschillende rollen te spelen en uit te proberen: waar blink ik in uit? Waar ben ik bijzonder in en waarin lijk ik juist op anderen? Ben ik de oudste of de jongste? Wat durf ik en wat durven anderen? Waar liggen mijn talenten?

In de praktijk, dagopvang:

Tess (2 jaar) komt voor de derde keer bij Beide Handjes. Ze vindt het best spannend nog! Onder het whiteboard heeft pedagogisch medewerker Natasja dagritmekaarten opgehangen. Met een knijper geeft ze aan welke activiteit er gaande is. Tess kan zien dat ze na het fruit eten aan tafel, naar buiten gaan. Voorafgaand aan het fruit eten, leest Natasja altijd een verhaaltje voor en zingt altijd hetzelfde "goedemorgen" liedje met de kinderen: "Goedemorgen, goedemorgen, goedemorgen allemaal, wij zijn nu allemaal binnen en dan kan de dag beginnen. Goedemorgen, goedemorgen, goedemorgen allemaal! Goedemorgen, Tess en Tess wie zit er naast je? Job! Goedemorgen Job! En wie zit er naast

Beide Handjes

jou? Etc. Goedemorgen allemaal! Daarna nog het liedje: "Smakelijk eten". Tess weet dat ze nu mag beginnen met fruit eten.

Beide Handjes

De binnen/buitenruimte

Algemeen

De groepsruimtes stemmen we af op de ontwikkelingsfase van de kinderen, waardoor we emotionele veiligheid waarborgen. Het is een combinatie van speelhoeken en voldoende vrije bewegingsruimte. Voorbeelden van speelhoeken zijn: een bouwhoek, een autohoek, een poppenhoek/huishoek, teken/schilderhoek, leeshoek, verkleedhoek, chillplek/bibliotheek etc. Naast het speelgoed is er ook veel 'kosteloos' materiaal aanwezig om mee te bouwen, te knutselen of gewoon te onderzoeken. Het beschikbare speelgoed wordt niet continue aan de kinderen aangeboden. Van tijd tot tijd wordt het spelmateriaal verwisseld, om e.e.a. uitdagend en afwisselend te houden voor de kinderen. We geven kinderen de ruimte zich te ontwikkelen, maar geven ook grenzen aan waar dat nodig is. Kinderen moeten kunnen ontdekken en zich kunnen verwonderen, kunnen uitproberen en de wereld verkennen en hun eigen mogelijkheden daarin zien te ervaren. Uitdaging is belangrijk en vraagt om een balans met de behoefte aan fysieke en emotionele veiligheid. We zoeken steeds naar een zorgvuldige en bewuste balans tussen de noodzakelijke veiligheid, zowel fysiek als emotioneel, het bieden van uitdaging in de omgeving en de activiteiten en de speelmogelijkheden.

De buitenruimtes zijn ingericht voor kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar en 4-12 jaar. Er is een natuurlijke hut, glijbaan, modderkeuken, moestuin en zandbak voor de kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Tevens is er voldoende materiaal in de schuur voor alle leeftijden. Denk aan; stoepkrijt, bellenblaas, strandtentjes, ballen, fietsen, springtouwen steps, rolschaatsen, wavebord en stelten. Het is een stimulerende omgeving voor kinderen.

Dagopvang

Bij de dagopvang borgen we het zogeheten "vierogenprincipe". Hoe we hier in de praktijk mee omgaan is uitgewerkt in het veiligheid/gezondheidsbeleid. Tijdens de gym/voorlees momenten mogen kinderen in een andere ruimte spelen met andere kinderen en ander spelmateriaal. De pedagogisch medewerker van de basisgroep gaat altijd mee. Deze momenten vormen een goede gelegenheid om de kinderen te observeren in hun spel en ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers geven sturing aan de ontdek mogelijkheden in de andere ruimte. Door zelf mee te spelen of door te zorgen dat de materialen aansluiten op de ontwikkelbehoeften van de kinderen kan de pedagogisch medewerker sturing geven. De groepsruimtes stemmen we af op de ontwikkelingsfase van de kinderen. Baby's krijgen bijvoorbeeld de mogelijkheid om lekker te bewegen op een grote mat en voor peuters zijn verschillende speelhoeken die zo ingericht zijn dat de kinderen elkaar niet in de weg zitten. Hier kunnen ze op gaan in hun fantasiespel, denk aan een huis- of bouwhoek. We hebben zoveel mogelijk lage speelgoed kasten zodat de kinderen bijna overal zelf bij kunnen, waardoor een kind geprikkeld wordt om zelf op verkenning uit te gaan.

BSO

Voor de bso creëren we bijvoorbeeld een chillplek, een knutselruimte of een plek waar ze een voetbal/biljart spel kunnen doen. Tevens mogen de kinderen bij de BSO zelf meedenken en meebepalen hoe de ruimtes eruitzien en wat ze willen doen. Door middel van kindparticipatie krijgen de kinderen naarmate ze ouder worden steeds meer ruimte om hier vorm aan te geven. Hiermee willen we de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de kinderen vergroten. De

Beide Handjes

kinderen mogen meedenken over materialen die ze in de groep zouden willen hebben om mee te spelen. Zo leren ze zelf nadenken over hun eigen behoeften en dit helpt in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid.

In de praktijk, dagopvang

Ralf (3,5 jaar) gaat iedere maandag, dinsdag en woensdag naar Beide Handjes. Wij zijn gehuisvest binnen "Kindcentrum de Wegwijzer", waar ook een bibliotheek is gehuisvest. Iedere maandagochtend mogen alle kinderen samen met de kinderen van Peuteropvang De Wegwijzer en een aantal kinderen van groep 1 naar de bibliotheek. Daar worden de kinderen voorgelezen door kinderen van groep 6/7/8. Samen met pedagogisch medewerker Natasja verheugt Ralf zich iedere week weer op deze extra activiteit.

In de praktijk, BSO

Graag willen we dat de hal meer een BSO-karakter krijgt. Aan de kinderen heeft Evelyn dit uitgelegd, ook aan de hand van foto's/plaatjes. In groepjes van 4 mochten de kinderen vanuit bladen/via internet etc. ideeën opdoen en daar een moodboard over maken. In ieder groepje zat tenminste 1 kind vanaf groep 5. Nadat de groepen klaar waren hebben we alles op een grote tafel neergelegd in de Bibliotheek. Per stuk mocht er één kind van de groep uitleg geven over hun moodboard. We zagen terug dat de kinderen vooral langere tafels in de ruimte willen, waar ze aan kunnen zitten op stoelen. Achter het podium gedeelte willen ze graag gordijnen. Ze willen ook graag meerdere plekjes waar ze zelf even rustig kunnen kletsen, werken, spelletjes spelen etc. Deze ideeën worden zeker meegenomen en waar mogelijk uitgevoerd.

Beide Handjes

De activiteiten

Algemeen

De activiteiten sluiten aan bij de verschillende ontwikkelingsfasen van de kinderen op de groep en zijn gericht op het stimuleren van de ontwikkeling. Tijdens het spel en tijdens activiteiten geven de pedagogisch medewerkers het kind complimenten. We leggen uit wat we zien en benoemen wat we gaan doen. We spelen mee en brengen nieuwe elementen aan in het spel. We werken aan de ontwikkeling van kinderen op een speelse manier. In het spel bieden we kinderen activiteiten aan die de ontwikkeling van kinderen stimuleren. Er zijn vaste momenten op de dag waarbij pedagogisch medewerkers en kinderen gezamenlijk aan tafel zitten om te eten, te drinken, te zingen, voor te lezen, te knutselen, een spelletje te doen en te praten. Wij vinden dat het 'vrije' spelen, een groot deel van de opvangdag in beslag moet nemen maar daarnaast gaan wij ervan uit dat een kind een vast ritme nodig heeft, wat hem/haar zekerheid, veiligheid en herkenning geeft. De vaste, gezamenlijke momenten geven hen structuur en houvast. In de aankleding van de ruimte en bij een activiteit bijvoorbeeld in het kader van een thema maken we ook gebruik van dingen die de kinderen of ouders van thuis meenemen. Dat kan variëren van foto's van thuis tot bladeren die met de ouders samen van een boswandeling zijn meegenomen. Naast alle dagelijks terugkerende activiteiten vieren we regelmatig feest met de kinderen. Samen een feest vieren legt de nadruk op het gevoel van verbondenheid met elkaar. Verjaardagen, Sinterklaas, Kerstmis, Pasen, Koningsdag etc. Bij speciale uitjes worden de ouders goed geïnformeerd over de begeleiding en het vervoer en krijgen zij de gelegenheid zelf een keuze te maken of hun kind mee mag. De manier waarop het dagprogramma is opgebouwd speelt een rol bij het bereiken van een gevoel van veiligheid. Ook het spel- en activiteiten aanbod zijn van invloed op de emotionele veiligheid. Het bieden van structuur en duidelijkheid zijn factoren die maken dat kinderen weten waar ze aan toe zijn. Dat draagt bij aan een veilig en vertrouwd gevoel. We brengen daarom structuur aan in de dagindeling en zorgen voor een dagritme en continuïteit. We hebben afspraken over gebruik van spelmaterialen. We gaan bij de dagindeling uit van wat de kinderen nodig hebben en wat de kinderen aangeven en kijken daarom soms ook af van voorgenomen programma's of vaste patronen. Het kind staat ook hierin centraal. We proberen aan te sluiten bij de eigen rituelen van het kind voor zover haalbaar. Dit verschilt per kind en ook per leeftijd. Bij baby's is het noodzakelijk om rekening te houden met slaaptijden, voedingstijden en voedingsgewoonten, troost rituelen (bijv. eigen knuffel mee bij het slapen) van het kind. Elk jong kind verwondert zich over de wereld om hem heen. Het ontdekt, leert en ontwikkelt zich als het de ruimte krijgt om zelf dingen uit te proberen en te ervaren. We willen het kind daarom een omgeving, speelmogelijkheden en activiteiten bieden die uitnodigen en uitdagen tot verwondering. Een omgeving en mogelijkheden die nieuwsgierig maken en waar wat in en mee te beleven is. Bij het aanbod aan spelmaterialen, bij de inrichting en activiteiten letten we op variatie, waarbij aan alle verschillende ontwikkelingsgebieden (lichamelijk, cognitie, taal/spraak, creativiteit/fantasie aandacht wordt besteed) Zo zorgen we ervoor dat elk kind ervaringen opdoet binnen alle ontwikkelingsaspecten. We bouwen voort op waar het kind in zijn ontwikkeling aan toe is. We geven het de ruimte en bieden de mogelijkheid om net een stapje verder te komen.

Dagopvang

Zelfs al bij baby's zijn het spelen en leren niet te scheiden. Het actief leren is verweven in het spontane spel van de kinderen. De kinderen krijgen de kans om boeiende materialen te manipuleren, te betasten, te vervormen, te onderzoeken, te vergelijken en te ordenen. De al wat oudere kinderen

Beide Handjes

kunnen voor een groot deel zelfstandig kiezen, plannen en uitvoeren. De rol van de pedagogisch medewerker bestaat er dan vooral in verschillende materialen en activiteiten aan te bieden en de kinderen te helpen bij het kiezen en plannen en bij het verkennen van de mogelijkheden, moeilijkheden en oplossingen. Aan tafel proberen we alle kinderen, ook de allerkleinsten mee te laten genieten van elkaar en zo de betrokkenheid onderling te vergroten. Bij droog weer en lichte regen spelen we buiten met het buitenspelmateriaal. Ook de baby's gaan zo mogelijk mee naar buiten, maken een wandeling in de wandelwagen/buggy of spelen op het naastgelegen trapveldje. We sluiten aan bij wat de kinderen al kunnen en bieden de dreumesen bijvoorbeeld vingerverf, yoghurt of scheerschuim aan om te ontdekken. De oudere kinderen kunnen eventueel al helpen met het tafeldekken en afruimen maar ook zichzelf te verzorgen door een washandje zelfstandig te pakken, in de spiegel te kijken of het gezicht nu schoon is e.d. Bij het afscheid nemen, zwaaien we met het kind naar de ouders. Bij het naar bed gaan zeggen we samen met het kind alle kinderen en pedagogisch medewerkers gedag om hen in de gelegenheid te stellen het kind welterusten te wensen. Voor het eten zingen we 'smakelijk eten' en ook bij het opruimen hoort een speciaal liedje. Bij Beide Handjes wordt gewerkt met de vroeg- en voorschoolse educatie methode "Uk en Puk" (zie punt 6.2).

BSO

BSO kinderen hebben ook inbreng in de activiteiten. We gaan uit van de talenten van de kinderen en laten die roulerend aan bod komen. Zo ontstaat bij elk talent een bepaalde betrokkenheid wat het kind een gevoel van vertrouwdheid geeft. Het verbindt Beide Handjes met thuis. Kinderen mogen meebeslissen welke activiteiten er gepland worden en welk speelgoed aangeschaft gaat worden. Voor de BSO-kinderen worden vooral in vakanties en bij hele dagen opvang uitjes georganiseerd, bv. naar het Drutens bos, Monkey Town, picknicken aan de dijk, de appelboomgaard (klompenpad), 't Avonturenbos (Groesbeek) Kindervreugd (speeltuin Beuningen), Harms Hoeve, de Leemkuil (speeltuin Nijmegen) enz. Daarnaast hebben we ook activiteiten op locatie, bv. Exotum, volleybalclinic etc. We willen de wereld namelijk in de BSO halen!

In de praktijk, dagopvang:

's Ochtends ligt Puk nog in zijn bed te slapen, we maken samen met de kinderen iedere ochtend Puk wakker. Timo mag vandaag als eerste proberen Puk wakker te maken. Kim zegt tegen Timo: "Je moet wel SSST doen anders schrikt hij!" Heel zachtjes maakt Timo Puk wakker en zegt "Goedemorgen".

In de praktijk, BSO:

Thom (6 jaar) gaat naar de BSO van Beide Handjes. Laatst waren we met een aantal kinderen aan het voetballen, helaas verdween de bal op het dak. We hebben geprobeerd de bal met een bezem van het dak af te halen maar dat lukte niet. Omdat we toch graag verder wilden met voetballen bedacht ik dat we het wel aan meester Jesper konden gaan vragen. Thom is dit onder begeleiding op de achtergrond zelf aan hem gaan vragen.

Beide Handjes

De materialen

Algemeen

Wij gaan met het spel materiaal om op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid voor een kind. We bieden de kinderen de mogelijkheid aan zich op alle onderdelen van hun ontwikkeling te kunnen ontplooiën; de emotionele, de sociale, de motorische en de cognitieve ontwikkeling. In het spelen met de kinderen of in het begeleiden van hun spel komen vaak meerdere aspecten van de ontwikkeling tegelijk aan bod. Voorbeelden van het aanpassen van activiteiten aan het niveau van een baby zijn: het speelgoed boven een baby hangen die zelf nog niets vast kan pakken. Hele jonge baby's leggen we voor de spiegel, zodat ze geïnteresseerd raken in de bewegingen van hun armen en benen. Om het spel bij de kinderen op gang te brengen, hebben wij verschillende activiteiten plekken gecreëerd. We hebben een poppenhoek, bouwhoek, plek waar geknutseld kan worden etc. Het betreft hierbij o.a. activiteiten waarbij de kinderen veel 'vrije keus' gelaten wordt. Deze speelplekken zijn dan ook gedeeltelijk afgeschermd van de rest van de leefruimte. Ons uitgangspunt hierbij is dat wij vinden dat kinderen rijk en veelzijdig moeten spelen omdat ze dan vanzelf leren. Wij vinden het experimenteren, 'vrije' spelen, 'vrije' gepuzzel en geknutsel, onderdeel van een goede voorbereidingen op de basisschool. We kennen het belang van voorlezen, het stimuleert de taalontwikkeling, de ontwikkeling van het denken en het geheugen. Voorlezen draagt bij aan wereldoriëntatie. De omgeving voor het kind moet veiligheid bieden tijdens het voorlezen. In een veilige omgeving kan een kind ook zijn/haar persoonlijke eigenschappen goed ontwikkelen. De aankleding van de plek waar de kinderen de leesboeken zelf kunnen pakken is rustig van kleur. We bieden de kinderen ondersteuning door samen te lezen of te laten lezen met leeftijdsgenootjes tevens kan het lezen ook een rustmoment geven voor het kind op de groep. De spelmaterialen zijn afgestemd op de leeftijd en ontwikkelingsfase van kinderen. De kinderen mogen zelf spel materiaal kiezen om mee te spelen en worden uitgedaagd om nieuw materiaal te kiezen.

In de praktijk, dagopvang:

Lieve een meisje van 6 maanden ligt al een tijdje op haar rug onder de babygym. In eerste instantie kijkt ze hier graag naar en tikt met haar vingers tegenaan. Dan stopt ze ermee en kijkt om haar heen en laat van zich horen. Odilia legt Lieve voor de spiegel neer op haar buik. Lieve begint te lachen en raakt met haar handen de spiegel aan en trappelt met haar benen.

In de praktijk, BSO

Tijdens het buitenspelen in de zomer ontdekten we dat kinderen zich afvroegen waar het water bleef. "De grond eet het water op" zeiden ze. We gingen hierop door en bedachten activiteiten met absorberen, zoals water transporteren met een spons.

De kinderen bedachten vervolgens zelf ook nieuwe activiteiten zoals water mengen met zand en verven met water op de tegels.

Beide Handjes

Basisdoel 2: Het bevorderen van persoonlijke competentie

Met persoonlijke competentie wordt bedoeld: zelfvertrouwen, eigenwaarde, creativiteit, flexibiliteit, weerbaarheid en veerkracht tijdens het omgaan met verschillende situaties. Ieder kind krijgt volop mogelijkheden om zich te ontwikkelen.

Bij jonge kinderen zijn onderzoeken en spel de belangrijkste middelen om grip te krijgen op hun omgeving. Door onderzoek ontdekt het kind nieuwe handelingsmogelijkheden die vervolgens in spel worden geoefend, uitgebouwd, gevarieerd en geperfectioneerd. Onderzoek en spel zijn intrinsiek gemotiveerd; de kwaliteit van onderzoek en spel is een voorspeller van hun latere creativiteit, onafhankelijkheid en veerkracht.

Pedagogische inzet: interactie tussen pedagogisch medewerker en het kind

Algemeen

In de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind bieden wij gelegenheid voor het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind. We benaderen kinderen vanuit een respectvolle en geduldige grondhouding. We ondersteunen en stimuleren individuele kinderen. We letten erop wat het kind zelf kan doen, waar het aan toe is en waar hij in geïnteresseerd is. We geven ruimte om zelf dingen te doen omdat dit het zelfvertrouwen van kinderen vergroot. Door “kindvolgend” mee te spelen stimuleren we kinderen. We werken thematisch en ontwikkelingsgericht, afgestemd op de leeftijd en zone van naaste ontwikkeling van de kinderen. Ieder kind heeft recht zich op zijn eigen wijze te ontplooien, zonder daarbij de veiligheid van zichzelf en anderen aan te tasten. Belangrijke aandachtspunten in dat verband zijn: respect voor mens, dier en ding, veiligheid en het zich eigen maken van algemeen geaccepteerde normen en waarden. We gaan ervan uit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich te ontwikkelen op zijn eigen manier op basis van aanleg en temperament. We gaan ervan uit dat kinderen niet alleen in spel en in speciaal ontworpen leersituaties leren maar vooral ook door het meedoen aan zinvolle dagelijkse activiteiten. Als basis voor het zich kunnen ontwikkelen is een sfeer van veiligheid en vertrouwen nodig. We hebben de taak voor die veiligheid en dat vertrouwen te zorgen. We hebben de taak kinderen de gelegenheid te geven hun nieuwsgierigheid te prikkelen. De omgeving moet tegemoetkomen aan de behoefte om ervaringen op te doen en volwassenen hebben de taak kinderen daarin te stimuleren. In de groepen zoeken we per kind activiteiten uit, met vaak een verschillende moeilijkheidsgraad per kind. We houden meer rekening met de individuele behoeften en mogelijkheden dan met de leeftijd van het kind. Per kind bekijken we wat het kan bij dingen als het zichzelf aankleden, klimmen op de commode, een jas dichtmaken, veters strikken, etc. Allemaal zaken waarbij een kind zich gaat realiseren wat het wel en wat het nog niet onder de knie heeft. Dit levert een bijdrage aan het zelfbewustzijn. Wij realiseren ons dat een kind zich veilig moet voelen, willen we eisen aan hem kunnen stellen. Bij nieuwe kinderen houden we daar extra rekening mee. Het grootste gedeelte van de beschikbare tijd besteden we aan de kinderen individueel. We spreken ze ook aan als groep maar dat is meer in de vorm van gezamenlijk eten en drinken om de dag een duidelijke structuur te geven. De pedagogisch medewerkers spelen vooral een begeleidende rol hierin. Ons pedagogisch doel is dat de kinderen zich ontwikkelen tot evenwichtige mensen die hun eigen talenten onderkennen en benutten. Dit evenwicht realiseren we door situaties te creëren die ervoor zorgen dat de kinderen zich prettig voelen, vertrouwen hebben in eigen kunnen, voor zichzelf op kunnen komen, respect ontwikkelen voor zichzelf en voor anderen, positief in de maatschappij staan, zelfstandig zijn en

Beide Handjes

sociaal vaardig. We reageren positief wanneer de kinderen zichzelf willen uit- of aankleden bij het verschonen of naar bed gaan of samen een onenigheid op willen lossen evt. met hulp. Zo betrekken we ook de kinderen bij de dagelijkse gebeurtenissen. Eigenlijk zijn we gedurende de dag bezig met inspelen op dingen die de kinderen interesseren. We beperken de initiatieven van kinderen alleen wanneer een activiteit te gevaarlijk is, het ritme van de dag erdoor verstoort raakt, wanneer een kind er te druk van wordt of wanneer de activiteit andere kinderen stoort.

Dagopvang

Middels doorlopende observaties houden we de ontwikkeling van de kinderen bij en aan de hand hiervan worden jaarlijks oudergesprekken gevoerd rond de verjaardag van het kind. De observatieverslagen worden gebruikt als input voor de overdracht aan de basisschool. Zodat er een doorgaande leerlijn ontstaat van kinderopvang naar basisschool. We stimuleren kinderen gevarieerd en gezond te eten zonder enige vorm van dwang. Dit doen we door zelf gezond te eten en door middel van verhalen uit bijvoorbeeld de VVE methode Uk en Puk.

BSO

Op de BSO letten we er juist op dat we kinderen voldoende ruimte geven om zelf initiatieven te nemen. Kinderen die daar behoefte aan hebben krijgen de tijd om de schooldag te verwerken. We stimuleren kinderen om nieuwe en spannende dingen te ontdekken. Hierdoor wordt het doorzettingsvermogen en het omgaan met frustraties geoefend en als iets is gelukt dan mogen kinderen daar trots op zijn. We stimuleren zelfstandigheid en eigen initiatief binnen de veilige speelomgeving.

In de praktijk, dagopvang:

Joep heeft nog wat moeite met het maken van een puzzel. Odilia maakt eerst samen met Joep de puzzel. Daarna mag hij het nog eens zelf proberen, zonder onze hulp. Doordat Odilia hem ondersteunt geeft zij Joep zelfvertrouwen en durft het de volgende keer eerder weer een moeilijke puzzel te proberen.

In de praktijk, BSO:

Onze pedagogisch medewerkers creëren allerlei activiteiten waarin ze de kinderen uitnodigen tot vergelijken, ordenen, meten en rekenen. Priscilla heeft op de groep een winkelhoek gemaakt met een kassa, toonbank, artikelen om te verkopen, een boodschappenmand en reclamefolders. Tijdens het spel van de kinderen speelt Priscilla mee en vertelt er verhaaltjes bij, bijvoorbeeld over inkopen voor een verjaardagsfeestje. Wat hebben we nodig?

Beide Handjes

De groep en het groepsproces

Algemeen

Kinderen leren samen spelen, rekening met elkaar te houden en conflicten op te lossen. Ze leren om samen plezier te hebben en grapjes te maken. Ze ontwikkelen vriendschap en voorkeuren voor bepaalde kinderen. Door samenspel leren kinderen om andere kinderen te helpen en basale morele regels als “elkaar geen pijn doen” en weten ze toe te passen. In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind. Door de kinderen goed te observeren zal snel duidelijk worden wat hun verdere individuele behoeften zijn. We vinden het belangrijk dat de kinderen snel vertrouwd raken in onze opvang. Het ene kind heeft meer behoefte aan een knuffelmoment terwijl het andere kind eerst zelf de omgeving wil verkennen. Over de gehele dag doen zich mogelijkheden voor, voor het individuele kind. Zo wordt aan het begin van de dag, aan tafel, aandacht besteed aan het individuele kind door goed oogcontact te maken en goedemorgen te wensen. Ieder kind krijgt tevens de gelegenheid iets te vertellen wat het wenst. Gemaakte knutselwerkjes of iets van constructiemateriaal wordt uitgebreid tentoongesteld. Er wordt rekening gehouden met de mate en soort aandacht die past bij zijn behoefte gezien leeftijd, ontwikkelingsfase en karakter. Kinderen worden ondersteund bij hun activiteiten en ook gestimuleerd om activiteiten te ondernemen waarbij ze bijvoorbeeld onzeker zijn of ze het al dan niet beheersen. De dagopvang en BSO-groep is uitermate geschikt als ‘sociale leeromgeving’ voor een kind. Er bestaat de mogelijkheid tot oefening van persoonlijke mogelijkheden, grenzen, aardigheden en onaardigheden in relatie tot een ander. Kinderen leren ervaringen delen met een of meerdere anderen en kunnen elkaar troosten en plezier maken met elkaar. In de groep leren ze ook omgaan met het ervaren van gewenst en ongewenst sociaal gedrag in relatie tot anderen. Er zijn veel mogelijkheden om eigen emoties en behoeften leren te communiceren naar anderen. En niet onbelangrijk: leren omgaan met consequenties van ‘deel van een groep zijn’: delen, wachten, aanpassen, accepteren, respecteren, incasseren, leiderschap, kleinste of grootste/jongste of oudste zijn. Deze aspecten zijn in hoge mate afhankelijk van het gedrag van de pedagogisch medewerkster en hoe zij omgaat en inspringt op dergelijke ‘sociale leermomenten’.

In de praktijk, dagopvang

Ize (2 jaar) zit aan de tafel een puzzel te maken en Stan (2 jaar) gaat naast haar zitten en begint ook puzzelstukjes van de puzzel van Ize op de goede plek te leggen. Ize wordt boos en duwt Stan weg.

Stan moet huilen en wil weer opnieuw op de bank klimmen om verder te puzzelen. Pedagogisch medewerker Linda komt tussenbeide en zegt tegen Stan: “Ize is fijn aan het puzzelen, ze wil niet dat jij haar nu helpt. Zullen we voor jou een andere puzzel uitkiezen Stan?”

Beide Handjes

De binnen- en buitenruimte

Algemeen

Onze groepsruimtes zijn afgestemd op de groepen kinderen die daar gebruik van maken. Ook de buitenruimte geeft extra mogelijkheden in het spel. Vooral de grove motoriek, het samenspel maar ook de ontspanning en het samen genieten van de wind, warmte, sneeuw en gras geeft extra plezier en energie. Het streven is om dagelijks naar buiten te gaan met de kinderen. In alle groepsruimtes zowel 3 groepen dagopvang als 2 groepen BSO zijn speelhoeken met verschillende materialen. Kinderen kunnen kiezen waar hun voorkeur naar uitgaat en wat aansluit bij hun interesse. We stimuleren hen ook om nieuwe dingen te proberen. Spelenderwijs ontwikkelen kinderen steeds meer aspecten van hun persoonlijkheid; we zien kinderen niet alleen fysiek maar ook sociaal en emotioneel groeien. Door de wijze waarop wij de –binnen en buiten- ruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind. Bij het gebruik maken van de ruimte stimuleren wij het kind door voorbeelden aan te dragen op welke manier hieraan invulling gegeven zou kunnen worden. Veelal zijn er verschillende mogelijkheden. We vinden gelegenheid bieden voor eigen initiatief net zo belangrijk maar soms heeft een kind net even een externe prikkel nodig om verder te komen. Natuurlijk doen wij er alles aan om respect te houden voor autonoom spel. De omgeving is dusdanig ingericht dat kinderen ook zelfstandig aan het werk kunnen. Het spel- en werkmateriaal is zo uitgestald dat kinderen er veelal zelf bij kunnen, er wordt gewerkt met specifiek ontwikkelde materialen. De ruimte is overzichtelijk en herkenbaar, alles heeft zijn vaste plek en kinderen leren zorg te dragen voor hun omgeving door zelf op te ruimen. We streven naar een evenwicht tussen veiligheid en uitdaging in een vertrouwde en herkenbare sfeer. De ruimte bestaat uit een herkenbare indeling met plaatsen voor rust en actie, zoals bijvoorbeeld de ‘grondbox’ en een leeshoekje, tent, waar kinderen zich even kunnen afzonderen indien ze hieraan behoefte hebben. Er zijn tal van mogelijkheden die aansluiten bij leeftijd en ontwikkelingsstadia van een kind en er zijn tevens heldere afspraken over omgangsvormen en gedragsregels in de diverse ruimten. Bijvoorbeeld geen speelgoed van binnen mee naar buiten nemen, fietsjes e.d. netjes parkeren. Ook omgangsvormen als ‘op je beurt wachten’ en regels als ‘handen bij jezelf houden’ worden steeds herhaald. We bieden in onze ruimtes de juiste kinderboeken aan, geschikt voor de leeftijdsgroep. We scheppen condities waardoor een kind zelf het initiatief kan nemen om te gaan lezen om de woordenschat te vergroten, het geheugen te trainen, het vergroten van de woordkennis en begrippen, kortom het ontwikkelen van de taal. We maken heldere en begrijpelijke afspraken met de kinderen en geven hen heldere en begrijpelijke instructies. Ook verwoorden we in duidelijke, begrijpelijke taal mogelijke risico’s. Napraten over ongelukken en bijna-ongelukken zijn van belang om besef te creëren bij de kinderen en mogelijk preventief te handelen. Indien zich een onveilige spelsituatie voordoet, grijpen we direct in. Voorbeelden hiervan zijn: een kind is ongeduldig bij de glijbaan of de trap en maakt aanstalten een ander kind te duwen. Vaak zijn dit soort situaties voorspelbaar en kunnen pedagogisch medewerkers hier goed op inspelen. Doordat je kinderen kent is preventief handelen vaak mogelijk. Toch zijn we hierin ook realistisch en beseffen we dat er altijd situaties kunnen voordoen, waarin het kind je toch een stapje is voor geweest. Zo kunnen kinderen bijvoorbeeld bijgedrag vertonen, de scheiding ‘kusje’ en ‘hap’ is niet altijd te voorzien. Voor het oudere kind (ongeveer 7/8-12 jaar) in de buitenschoolse opvang is uitdaging en vrijheid erg belangrijk in de persoonlijke competentie. Zo willen veel kinderen zelfstandig buiten spelen, zelfstandig naar de sportclub gaan of naar huis. We spreken af en leggen vast met de ouders in welke mate vrijheid

Beide Handjes

toegestaan is. We proberen zoveel mogelijk veilige (spelsituaties) te creëren door allereerst te werken in een zo veilig mogelijke ruimte en met kinderveilig en goedgekeurd speelgoed te spelen. Daarnaast is de houding van de pedagogisch medewerker en alertheid cruciaal. Hiervan zijn we ons goed bewust. We proberen optimale veiligheid te waarborgen, zoals beschreven in ons beleidsplan Veiligheid & Gezondheid. Uitdaging en stimulans in de sfeer van de ruimte hangt samen met een indeling die niet helemaal vastligt; met plekken waar iets 'onverwacht spannends' mee kan gebeuren. Met hoeken om even alleen te zijn. Ook gebruik van niveauverschillen en licht, kleur en materiaal wat aansluit op de belevingswereld van een kind spelen hierin een rol. Beide Handjes tracht hieraan te voldoen door de wijze waarop de ruimtes zijn ingericht. Vele variaties zijn mogelijk met relatief kleine aanpassingen. Ook tijdelijke toevoegingen als, grote dozen, de kruiptunnel, kleden (tentjes), zwembadjes en een watertafel zijn hiervan een voorbeeld. De spelmogelijkheden kunnen hierdoor worden uitgebreid.

In de praktijk, dagopvang:

Rens (3 jaar) heeft, in het schuurtje waar de buitenmaterialen liggen, in de kast potloepjes zien staan. Pedagogisch medewerker Natasja geeft Rens een potloepje mee. Buiten ziet Rens een spin en vangt hem met het potloepje. Natasja vraagt welke kleur de spin heeft, hoeveel poten heeft hij? Samen bekijken ze de spin. Opeens ziet Rens de spin bewegen en laat hem dan vrij.

Beide Handjes

Pedagogische inzet: de activiteiten

Algemeen

Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor het verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn bv. samenspel, fantasiespel, drama, na- spelen/meespelen. Door te leren winnen en verliezen, door lastige situaties zelf op te lossen, door grenzen te verkennen en te verleggen en mogelijkheden te ontdekken door dingen zelf te maken en daar complimenten voor te krijgen, leren kinderen wat zij kunnen en wie ze zijn. Daarvoor moeten ze zich veilig voelen en de mogelijkheden krijgen om dingen zelf mee te maken en daarvoor complimenten te ontvangen. Er is ruimte voor eigen initiatief en eigen ideeën met betrekking tot het aangaan en uitvoeren van een activiteit. Centraal staan het ontdekken van eigen persoonlijkheidskenmerken zoals zelfvertrouwen, interesse en initiatief. Kansen voor individuele leermomenten, zelfoverwinning, zelfstandigheid en zelfredzaamheid en werken in kleine groepjes, wat uitdaging geeft en mogelijkheden creëert voor het 'jezelf meten' aan een ander. In de buitenschoolse opvang bieden we uitdagende, grensverleggende activiteiten gericht op hun leeftijd en technieken die bij hun leeftijd passen. Welke activiteiten bieden de beste, meeste kansen voor het ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten? Voor elk kind zullen de activiteiten verschillen, welke de beste, meeste kansen biedt voor het ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten. Voor het ene kind zal een gevarieerd aanbod van activiteiten op het gebied van muziek, beweging, dans de meeste kansen bieden. Voor een ander kind ligt het accent meer op creativiteit, cognitie, taal of motoriek. Van belang is om aan te sluiten bij de individuele behoeften, natuurlijk wel binnen de mogelijkheden van de groep. Het aanbod zal moeten resulteren in het verder uitbouwen, perfectioneren van wat een kind kan of wil kunnen. Bij ons is het aanbod erop gericht een kind kennis te laten maken met bezigheden in en van 'de echte, gewone wereld'. We hebben hiervoor tal van materialen, boeken, methoden voorhanden. De ene dag is meer gericht op beweging en de andere dag wat meer op ontwikkelingsgebieden. In de buitenschoolse opvang staat de vrije tijd van het kind centraal en mag het kind zelf per dag keuzes maken uit het gevarieerde aanbod.

In de praktijk, kinderdagverblijf:

Natasja ziet dat een aantal kinderen stoelen achter elkaar zetten en vraagt: "Wat maken jullie een mooie trein, mag ik meedoen?" Door treintje te spelen met de stoelen versterkt Natasja het imitatiespel. Natasja brengt extra elementen in het spel aan door een stuur erbij te pakken en door allemaal met een bepaald geluid van de stoelen te rollen. Aan dit spel kan uiteindelijk een grote groep 2 á 3-jarigen meedoen omdat iedereen de volgorde van de gebeurtenissen weet, of ze makkelijk kan imiteren.

Beide Handjes

De materialen

Algemeen

Op de groepen is spelmateriaal aanwezig om alle ontwikkelingsgebieden (motorisch, sociaal-emotioneel, cognitief en spraak-taal, voorbereidend rekenen) van kinderen aan bod te laten komen. Alle spelmaterialen, zowel binnen als buiten, voldoen aan veiligheidseisen en bieden tegelijkertijd uitdaging en plezier aan kinderen. Door het stapelen van blokken, het zelf maken van knutselwerken, het gebruiken van kosteloos materiaal worden de basisprincipes van wiskunde gelegd (hoeveelheid, afmetingen etc.). Vooral bij baby's, die zelf nog weinig variatie in hun bezigheden kunnen aanbrenge omdat ze nog zo weinig mobiel zijn, zorgen we voor afwisseling: spelletjes met de pedagogisch medewerker, verandering van de omgeving of het kind juist ergens anders neerzetten of buiten wandelen. Het geeft kinderen voldoening om zelf iets te maken en daar plezier in te hebben. We geven kinderen veel complimenten hierover zodat ze weten en voelen dat hetgeen ze doen goed is. Knutselwerken worden door de kinderen gemaakt, niet door de pedagogisch medewerkers want juist het proces vinden we belangrijk. Onderzoek en spel zijn bij jonge kinderen de belangrijkste middelen om grip te krijgen op hun omgeving. Door zelf te onderzoeken ontdekt het kind nieuwe handelingsmogelijkheden die vervolgens in spel worden geoefend, uitgebouwd, gevarieerd en geperfectioneerd. Centraal staat dat de elementen aansluiten op interesse, nieuwsgierigheid en durf van een kind en tevens dat het past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Emoties van plezier, verrassing, verwondering en on-/geduld, teleurstelling horen erbij. Het doel is o.a. om de persoonlijkheidskenmerken zoals zelfvertrouwen, interesse, initiatief te ontdekken. Er is een mix van spannend, uitdagend, interessant en veel herhaling. De pedagogisch medewerker werkt met een klein groepje kinderen. Op deze manier kan elk kind tot zijn recht komen. Samenspelen en individueel spel wordt afgewisseld, het zet aan tot ontdekken en avontuur, tot grenzen verkennen en overwinnen; tot exploratie! Er zijn vele geschreven (huisregels) en ongeschreven regels bij 0-4-jarigen en de buitenschoolse opvang. Zo ook zijn er afspraken over het moment en de manier van kiezen, gebruik en opruimen. Ook gedragsregels over het gebruik van het spelmateriaal tijdens individueel of gezamenlijk spel maken hier onderdeel van uit. De kinderen mogen bij inloop 's morgens tot 9 uur vrij kiezen in de dagopvang. In de buitenschoolse opvang mogen de kinderen doorlopend zelf kiezen uit het bestaande week aanbod. Algemene regels zijn dat er voorzichtig omgegaan wordt met het materiaal, we leren kinderen zuinig te zijn met de spullen. Ook opruimen als je ergens niet meer mee wil spelen is een belangrijke regel. Ze mogen pas iets nieuws kiezen als het andere opgeruimd is. De meeste materialen hebben een vaste plaats, zodat de kinderen feilloos weten waar het hoort en waar ze het materiaal kunnen vinden. Bij samenspel is het belangrijk dat kinderen leren delen en echt samen spelen. Als een kind mee wil doen is het de regel dat dit eerst gevraagd wordt aan de al spelende kinderen.

Dagopvang

Bij ieder thema, gedurende 6 weken, behoren specifieke materialen die in de themakisten worden bewaard. De kisten worden steeds aangevuld en aangepast; wat was een succes bij de kinderen en wat niet?

In de praktijk, dagopvang:

Peuters willen thuis ook graag helpen met koken, schoonmaken etc. Bij Beide Handjes mogen de

Beide Handjes

kinderen helpen door samen met de pedagogisch medewerkers materiaal klaar te leggen voor een volgende activiteit of bijvoorbeeld voor een boodschap naar groep 1/2 te gaan.

Basisdoel 3: het bevorderen van sociale competentie

Met sociale competentie bedoelen we de vaardigheden en de kennis over hoe je met anderen omgaat, je weg kunnen vinden in een groep, samen kunnen werken en rekening houden met de ander. De manier waarop je conflicten en verschillen leert op te lossen en accepteren en het leren van sociale verantwoordelijkheid. Wij vinden het belangrijk om kinderen te leren rekening te houden met elkaar en elkaar te helpen.

Interactie tussen pedagogisch medewerker het kind

Algemeen

Voor het grootste gedeelte is de opvoeding in de kinderopvang een aanvulling op de situatie thuis door de specifieke mogelijkheden: de (speel)contacten met leeftijdgenoten en het omgaan met meerdere volwassenen. In onze dagopvang en de buitenschoolse opvang hebben kinderen leeftijdgenootjes en jongere/oudere kinderen, om zich heen. Elke week komen veel dezelfde gezichten terug. Kinderen leren dat anderen op hen reageren. We vinden het horen bij onze beroepshouding dat we veel tijd investeren in het opbouwen van contacten met de kinderen. Wanneer dat niet vanzelfsprekend gaat, proberen we eerst iets op gang te krijgen met één pedagogisch medewerker. Zodra het beter gaat, proberen we de relatie uit te breiden met een tweede pedagogisch medewerker. Een kind ontleent een groot deel van zijn veiligheid aan dat wij altijd zullen ingrijpen wanneer het de situatie niet aankan. Het bieden van veiligheid is van primair belang, niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen nu maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg staat. De beschikbaarheid van vaste pedagogisch medewerkers, bekende leeftijdgenoten, de inrichting van de omgeving dragen bij aan een gevoel van geborgenheid, het zorgt voor stabiele groepen. Opvoeding en verzorging gaan hand in hand. Bij zeer jonge kinderen neemt het voeden en verzorgen een groter aandeel in dan het gericht begeleiden en stimuleren. We gaan uit van een positieve benadering van kinderen. Wij willen kinderen stimuleren en aanmoedigen. We waarderen elk kind zoals het is. Respect in de omgang vinden wij fundamenteel. We komen, zo nodig, zelf met initiatieven voor activiteiten om de kinderen nieuwe ideeën te geven en hen te stimuleren zelf verder te borduren op die ideeën. We scheppen spel- en ontwikkelingsmogelijkheden voor het kind waarbij wij observeren hoe het kind een en ander oppakt. Door goed te kijken naar kinderen en naar ons eigen gedrag als pedagogisch medewerker krijgen we inzicht in het effect van ons gedrag op het kind. Zo kunnen we bewuster met kinderen omgaan en hen doelgericht begeleiden. We trachten het aantal regels te beperken tot enkele grote. Deze regels variëren van: we zijn lief voor elkaar, we rennen buiten en in de gymzaal, we laten elkaar met rust, we zetten de spullen op dezelfde plek terug en we helpen elkaar. We willen de kinderen richten op elkaar, in plaats van op de pedagogisch medewerksters. Zo ontstaat vanzelf meer tijd voor het individuele kind, omdat de andere kinderen 'samen' bezig zijn. Zo zal er bij de buitenschoolse opvang kinderen steeds minder inbreng van de pedagogisch medewerkers zijn. De pedagogisch medewerker heeft een voorbeeldfunctie in sociaal wenselijk gedrag. Pedagogisch medewerkers leggen uit wat zij doen, waarom ze dingen doen of niet doen en wat wel of niet kan en mag. We zijn gericht op positieve interactie tussen kinderen en we leren hen

Beide Handjes

op een rustige manier met verschillen en andere meningen om te gaan. We leren kinderen om te gaan met conflicten. Die hebben kinderen nodig om hun eigen grenzen en die van de ander te leren kennen. De meeste conflicten gaan over samen spelen en samen delen en uiten zich vaak in afpakken. Het voorkomen van conflicten krijgt aandacht als we met de kinderen spel- en omgangsafspraken maken. Per situatie wordt een inschatting gemaakt van wat het kind nodig heeft.

Dagopvang

Sommige kinderen zijn al vanaf dat zij acht weken oud zijn in onze kinderopvang. Dan moet hun zelfbewustzijn nog ontstaan. Baby's gaan ervaren dat ze zelf iets in gang kunnen zetten. Ze zwaaien bijvoorbeeld met een arm, waardoor een belletje gaat rinkelen. Het kind ervaart dat wanneer het iets doet, dat iets anders tot gevolg heeft. Het bouwt zelfvertrouwen op doordat de dingen voorspelbaar worden voor het kind. Het krijgt plezier in zijn/haar eigen prestatie. Het vermogen om zich te kunnen verplaatsen in de gevoelens van een ander of wat het eigen gedrag voor een ander betekent, komt pas veel later op gang. Baby's worden zoveel mogelijk gevoed en verschoond door de vaste pedagogisch medewerkers. Vindt een baby een spelletje erg leuk, dan herhalen we dat. Tevens willen we de kinderen helpen, handelingsbekwaam te worden in sociale situaties. Jonge kinderen hebben, uit zichzelf, nog niet het vermogen om zich in een ander te verplaatsen. We willen ze graag sociale vaardigheden leren die zichtbaar worden in de omgang met andere kinderen/mensen. We denken hierbij aan: iemand iets vragen om iets gedaan te krijgen, aansluiting zoeken om mee te mogen doen, met anderen kunnen spelen door regels te hanteren etc. We willen hierbij zelf het goede voorbeeld geven en het kind belonen wanneer hij/zij dit gedrag ook toepast. Tevens geven we uitleg hoe het ook zou kunnen wanneer er onenigheid is ontstaan met een ander kind. We zijn actief en creatief in het vinden van mogelijkheden waardoor kinderen zelfredzaamheid kunnen oefenen. Bij de baby's begeleiden we de dagelijkse gebeurtenissen met woorden en opdrachten. Bij alle dagelijkse gebeurtenissen bedenken we steeds: Kan dit kind het misschien zelf of met een beetje hulp. We realiseren ons dat volwassenen, vaak door haast, veel dingen onnodig van kinderen overnemen. We willen dit voorkomen en zorgen voor hulpmiddelen waardoor kinderen al veel zelf leren te doen.

BSO

We leren kinderen een groep te vormen en verantwoordelijk te zijn voor de sfeer en de omgang met elkaar. Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer vorm ze geven aan het groepsgebeuren. Voor het oefenen met sociale vaardigheden zijn kinderen in groepsverband een uitstekende omgeving. Spelenderwijs wordt geoefend met 'om de beurt', 'samen delen' en 'helpen en geholpen worden'. De groep vormt een mini-samenleving, waarbinnen kinderen leren omgaan met en gebruik maken van verschillen tussen mensen. We houden er rekening mee dat een kind soms graag even alleen is of speelt en op andere momenten weer graag met de andere kinderen meedoet. We praten tijdens eetmomenten met de kinderen over datgene wat er in de groep gebeurt. Graag willen we komen tot het punt dat kinderen zelf alternatieve oplossingen gaan bedenken voor het verkeerde gedrag. Wanneer wij in de buitenschoolse opvang tegen bepaalde gedragsproblemen bij kinderen aanlopen, bespreken we dit met de betreffende ouders. Het kan zijn dat de ouders toestemming geven om bijv.

Beide Handjes

contact op te kunnen nemen met de school om zo een drie-eenheid te kunnen vormen met school, thuis en opvang in het aanpakken van het gedrag. Pas na toestemming van de ouders kan er overleg plaatsvinden.

In de praktijk, BSO:

Samen in de speeltuin, Youri (5 jaar) zit op de wip (boven) en huilt. Marit (8 jaar) is veel groter en zit beneden. Youri wil eraf maar weet niet hoe. Linda ziet Amy (5 jaar) en vraagt: "Wil jij ook op de wip?" En tegen Youri: "We gaan je helpen". Amy wordt achter Youri gezet en de wip gaat naar beneden. Youri straalt en Amy straalt. Linda blijft er even bij tot de kinderen eraf willen. "Hoe moet dat?" vraagt ze. De kinderen bedenken samen met Linda een oplossing.

De groep en het groepsproces

Algemeen

De groep en het groepsproces geven bij uitstek veel mogelijkheden tot contact, interactie en samenspel. Kinderen ontdekken wat ze zelf leuk vinden of juist niet. Spel is een uitstekende manier om bij ieder kind aan te sluiten en te oefenen voor later. Door het organiseren van activiteiten die recht doen aan specifieke (persoon) of gezamenlijke (leeftijd, cultuur) kwaliteiten en ervaringen zetten we de groep als betekenisvolle leeromgeving in. Er bestaat een balans tussen bekende/vertrouwde en nieuwe groepsgenoten. Kinderen leren in onze groepen omgaan met 'de oudste', 'de kleinste', 'de traagste', 'de drukste'. Elk kind maakt deel uit van de groep. Invulling van begrippen als: solidariteit, samenwerken, delen, respecteren zij aan de orde van de dag. Mede door stimulatie van de leiding is er ruimte voor initiëren van dialoog voor inhoudsvolle onderlinge communicatie en initiatieven van de kinderen. Er wordt veel verwoord betreffende betekenisvolle, emotionele gebeurtenissen in de groep, het gezin, het land, de wereld. Samen iets maken, delen, op je beurt wachten, rekening houden met elkaar, elkaar vertrouwen, je inleven in een ander, maar ook voor jezelf leren opkomen, elkaar helpen, eigen ervaringen die kinderen dagelijks meemaken in een groep. Met elkaar nieuwe ontdekkingen doen, een fantasiespel verzinnen, winnen en verliezen, samen plezier hebben, leuke dingen doen, maar ook ruzies oplossen, verdriet delen en troosten. Samen eten, een nieuw kind verwelkomen, de kring, feest vieren, afscheid nemen, zijn rituelen die de groep vormen, betrokkenheid geven en een gevoel van gezamenlijkheid doen ontstaan. Vaak is ondersteuning nodig van de leiding bij de interactie tussen kinderen onderling. De pedagogisch medewerker is er wanneer nodig en ondersteunt de kinderen bij het voorkomen en oplossen van conflicten.

BSO

Op de BSO hebben kinderen meer behoefte aan ruimte; soms willen ze een vriendje meenemen naar de BSO of willen ze zelf gaan spelen bij een vriendje thuis tijdens BSO-tijd. Wij staan hiervoor open, dit gebeurt altijd in overleg met ouders.

De binnen- en buitenruimte

Beide Handjes

Algemeen

De binnen- en buitenruimte biedt tal van mogelijkheden aan de kinderen om gezamenlijke en gevarieerde spel ervaringen op te doen en de dialoog met elkaar aan te kunnen gaan. De ruimte maakt ontmoeting en uitwisseling tussen kinderen mogelijk. Er is afwisseling tussen rustige (bv. de leeshoek) en actie plekken (bv. bouwhoek, autohoek). Er is ruimte om kinderen met kleine of grote groepen aan de slag te zetten en er is voldoende ruimte die uitdaagt en stimuleert tot rennen, verstoppen, klimmen (bv. bamboebos, bewegingsspelletjes), verkleden (bv. huishoek), avontuur en ontdekken (bv. watertafel, tent, ontdekdozen), vertrouwd (omgeving) en uitdagend (nieuwe materialen als een tent, grote dozen bij bv. een thema). Ook zijn er plekken om 'ongezien', maar wel verantwoord uit het directe zicht van pedagogisch medewerkers of andere kinderen te spelen.

We zijn zelf actief in het omgaan met de kinderen. Een eerste aanzet komt wel vaak van de kinderen, maar we maken er meer van: we breiden de spelsituatie uit of we bieden nieuwe perspectieven. Soms moeten we ingrijpen. Als een situatie echt onveilig is bijvoorbeeld. Heldere en begrijpelijke afspraken en instructies bieden uitkomst. Ook verwoorden we mogelijke risico's aan de kinderen en bespreken van en napraten over ongelukken en bijna-ongelukken. We trachten hiermee kinderen bewust te maken van mogelijke gevaren. We zijn ons er wel van bewust dat het zelf ervaren van een (on)veilige (spel)situatie vaak de meest effectieve methode is om te leren op dit gebied.

De inrichting van ruimtes geeft kinderen de mogelijkheid om even alleen te zijn of met enkele kinderen te spelen of juist met de hele groep een activiteit te doen. Er is een open ruimte waar ze zich vrij kunnen bewegen en op een verantwoorde manier (met toezicht en afspraken) kunnen ze van andere ruimtes gebruik maken.

BSO

Er zijn momenten dat de oudste BSO-kinderen behoefte hebben om alleen dat partijtje voetbal buiten te spelen. Daar geven we ruimte voor op de speelplaats die bij de BSO hoort. Op het moment dat kinderen elders spelen (speeltuyn, voetbalveldje, de dijk aan de Waal etc.) is er altijd toezicht. Na schriftelijke toestemming van de ouders (in het Ouderportaal) mogen de kinderen evt. ook alleen op het naastgelegen kunstgrasveld spelen.

In de praktijk:

Jonge kinderen willen hun ervaringen delen. Als ze iets nieuws ontdekken, roepen en kijken ze vragend naar de pedagogisch medewerker: "Wat is dat? Is dat veilig? Kijk eens wat grappig!" De pedagogisch medewerker betreft andere kinderen erbij, die bijvoorbeeld gaan imiteren of ook aandachtig kijken naar de ontdekking.

Beide Handjes

De activiteiten

Algemeen

Sociale competenties krijgen in alle activiteiten met en voor kinderen aandacht. We hebben de vaardigheden die kinderen daarbij spelenderwijs ontwikkelen al genoemd onder het groepsproces. We vinden het belangrijk om veel ruimte te geven aan creativiteit en het respecteren van de door de kinderen gevonden oplossingen. Voor een kind is een belangrijk basisgevoel: ik mag er zijn en mensen zijn blij met me. We hebben een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. De activiteiten zetten aan tot wisselende groepssamenstellingen, omgaan met verschillende kinderen. Er bestaat variatie in bezigheden in kleine groepjes en in de hele groep. De betrokkenheid zien we toenemen wanneer het talent dat aan bod komt, het kind aanspreekt. Hierbij speelt sociale verantwoordelijkheid een rol. Wij richten ons op zelfstandig en samen. Zelfstandig, omdat jonge kinderen graag zelfstandig willen zijn en omdat het de taak van de pedagogisch medewerker is de kinderen ruimte te geven om zelfstandig te zijn en waar nodig te helpen die zelfstandigheid te verwerven. Samen, omdat kinderen met andere kinderen samen zijn en moeten leren met andere kinderen om te gaan. Kinderen moeten ook leren wat sociaal gedrag is en hoe ze met anderen kunnen samen spelen en leren, zodat ze straks klaar zijn om in de grote samenleving met andere mensen om te gaan en zelfstandig hun levenstaken kunnen vervullen. We stimuleren bepaalde facetten van de sociaal-emotionele ontwikkeling bewust door het uitvoeren van leuke, zinvolle activiteiten in de grote en kleine groep. Centraal staan stimulatie tot samen spelen, praten, luisteren en werken. En het gezamenlijk ervaren van plezier, pret en succes. We stimuleren tot het delen met, het wachten op, het rekening houden met anderen. Er wordt gelegenheid gegeven om competitie en competentie- kwaliteiten te tonen en te ervaren.

Dagopvang

Er wordt structureel gewerkt met de voor- en vroegschoolse methode "Uk en Puk" in de dagopvang. Hierdoor is een doorgaande lijn in de activiteiten gewaarborgd. De thema's sluiten aan op de belevingswereld van de kinderen daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan vieringen als Sint, Kerst, Pasen e.d.

BSO

In de BSO is er voldoende activiteitsaanbod; de kinderen hoeven er niet aan mee te doen, maar de pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen wel, door het aanbod goed op de kinderen af te stemmen, op niveau, naar interesse en talenten maar de kinderen in de BSO hebben vrije keuze.

In de praktijk: BSO

Bij het buitenspelen maken kinderen graag buiten een hut. In een hut kunnen kinderen zich even alleen afzonderen of samen met een klein groepje kinderen een rollenspel spelen. De kinderen creëren daar hun eigen veilige plek waar ze sociale rollen veilig kunnen oefenen. Peet wil graag moeder zijn, maar Lana heeft daar ook wel zin in. Ze bespreken met elkaar dat twee moeders ook best kan. Dan spreken ze af dat er in het huis twee moeders zijn. Frans speelt de baby, dat vindt hij

Beide Handjes

prima. Peet en Lana hebben onderhandelen geoefend en zijn beide blij met het resultaat. Ze hebben overeenstemming bereikt.

Beide Handjes

De materialen

Algemeen

Voor het bevorderen van de sociale competenties is het samen aan de slag gaan met spelmaterialen belangrijk. Dat kan op veel manieren: samen een spel doen, bouwen, verkleeden en opmaken, een toneelstukje opvoeren, samen dansen, voetballen of optreden. Wij gaan ervan uit dat, indien spelmateriaal voor individueel en gezamenlijk gebruik aangeboden wordt, op een uitdagende, grensverleggende en ontwikkelingsgerichte manier, dit aanbod aanzet tot gezamenlijk ervaren van plezier, pret en succes. Natuurlijk is er door diversiteit door leeftijd, sekse, sociale en culturele achtergrond, verschillen in interesse, concentratie mogelijkheid en spanningsboog, verschil in behoefte aan spanning, rust, gezelligheid en uitdaging. We proberen het aanbod van materiaal zoveel mogelijk aan te laten sluiten, maar realiseren ons dat niet ieder kind met iedere materiaalsoort aan zijn trekken komt. Door veel variatie aan te brengen, denken we geen enkel kind tekort te doen, daar er altijd iets van zijn gading te vinden is!

Dagopvang

Het werken met projecten uit “Uk en Puk” helpt mee om aan ieder kind recht te doen. We kiezen thema’s uit deze methode, die bij de kinderen passen en passen het aan, aan het niveau van de kinderen door accenten te leggen. Ook nieuwe activiteiten bedenken we erbij en passen we aan, aan de interesse van de kinderen. Ook het structurele voorlezen wat in de groep gebeurt, geeft het kind de ruimte om zich in een ander te kunnen verplaatsen of in hetgeen wat in het boek gebeurt. Er ontstaat saamhorigheid, gelegenheid om elkaar te helpen bij het lezen en er ontstaat interactie met leeftijdsgenoten. Taalbevordering is een vast onderdeel van de dag in de groep.

In de praktijk: dagopvang

De periode voorafgaand aan 5 december is voor jonge kinderen vaak erg spannend. Kinderen verwerken deze spanning door te spelen wat hen bezighoudt. De peuters verkleeden zich graag als Sinterklaas en zijn Pieten en spelen zo de intocht en het geven van cadeautjes samen na.

Beide Handjes

Basisdoel 4: het eigen maken van normen, waarden en cultuur

Het is voor kinderen belangrijk om zich de normen en waarden van de samenleving waarin zij leven eigen te maken, zodat zij hierin goed kunnen functioneren en hun eigen weg kunnen vinden. De normen en waarden uit zich in gewoontes, rituelen, de wijze waarop we met elkaar omgaan en de grenzen die we stellen. De dagopvang en de BSO zijn belangrijke oefenomgevingen voor ieder kind.

Interactie tussen pedagogisch medewerker en het kind

Algemeen

We zijn ons bewust van bestaande vooroordelen omtrent geloof, sociale klasse en sekse. We realiseren ons dat onze normen en waarden beïnvloed zijn door onze eigen omgeving waarin we opgegroeid zijn. Inzicht in je eigen persoonlijke normen en waarden en hoe die zich verhouden tot opvattingen van mede- pedagogisch medewerker c.q. de opvattingen die de pedagogisch medewerker voorstaat, verdienen continue de aandacht. We proberen kritisch te staan tegenover meningen en het gedrag dat eruit voortvloeit. Bij kinderen proberen we actief te voorkomen dat vooroordelen ontstaan: juist omdat kinderen van nature nieuwe dingen open tegemoet zullen treden. 'Basale' omgangsvormen zoals het elkaar met de naam aanspreken, op je beurt wachten, niet door elkaar heen praten, leren wij vanzelfsprekend aan. Veel huisregels staan ook beschreven, zodat we het goed hebben met elkaar. We besteden ook aandacht aan omgangsvormen in specifieke situaties. Bijvoorbeeld; wat mag en moet tijdens maaltijden (we praten als de mond leeg is, spelen doen we alleen met speelgoed, niet met eten e.d.), tijdens het kiezen van spel, als je naar het toilet gaat en bent geweest (een pedagogisch medewerker zo nodig netjes om hulp vragen), bij ruzie (kinderen begeleiden bij het oplossen van een conflict en voorbeeldgedrag vertonen). Indien een kind of een pedagogisch medewerker zich niet aan gemaakte afspraken houdt: uitleg geven over de afspraak, inzicht geven in de overtreding, advies voor vervolg. Er is gelegenheid voor pedagogisch medewerkers om op gemaakte afspraken of overtredingen terug te komen, bijvoorbeeld in het teamoverleg of tijdens begeleidingsmomenten. Voor de BSO-kinderen is eventueel een individueel of groepsgebesprek mogelijk. Beide Handjes voorstaat te allen tijde een positieve benadering. We proberen de kinderen zoveel mogelijk succeservaringen op te laten doen. In bepaalde situaties is waarschuwen, soms corrigeren (bv. even kort een kind uit de situatie halen, even aan de tafel of in een ander ruimte) nodig. Ouders worden aan het einde van de dag geïnformeerd over het verloop van de dag. In onze kinderopvang zullen kinderen van alle gezindten zijn. Waar mogelijk zullen we een aanpak hanteren die recht doet aan de eigenheid van de religie of cultuur (bv. bij Jehova's getuigen geen verjaarsfeestje vieren met het betreffende kind). Er worden specifieke afspraken gemaakt over het omgaan met kinderen die 'anders' zijn in een groep door gedrag, karakter, beperkingen (bv. Een invalide kind, een kind met autisme) of andere problemen. Wij willen de kinderen geen typisch mannen- of vrouwenrol opleggen. We bieden zowel jongens als meisjes beide 'soorten'speelgoed aan en proberen daarin de keuzevrijheid centraal te stellen. Bij het vertellen van verhalen kiezen we bewust ook voorbeelden van roldeurbrekend gedrag. Jongens en meisjes betrekken we bij allerlei klussen. De pedagogisch medewerker is helder over bevoegdheden zoals: degene die de definitieve beslissingen neemt en bepaalt wat er uiteindelijk gebeurt. Met wijsheid, humor, begrip regelt en corrigeert de pedagogisch medewerker. Natuurlijk vervult de pedagogisch medewerker een voorbeeldfunctie en legt regels en omgangsvormen aan de kinderen uit. Zij zal bepaalde omgangsvormen 'voorleven', evenals interactievormen en sociaal gedrag. Voor kinderen

Beide Handjes

behoort het duidelijk te zijn dat de pedagogisch medewerkster inzicht geeft in afspraken, deze zelf naleeft en controleert en overtreders zal aanspreken. We spreken in algemeen beschaafd Nederlands en leren om elkaar uit te laten praten en niet door elkaar heen te praten. Kinderen komen om de beurt aan bod in conversaties, op woordkeuze en taal-/dialectgebruik wordt in het bijzonder gelet. We vinden het belangrijk dat er tussen kind en pedagogisch medewerker een open communicatie heerst en dat het kind vrijuit durft te spreken. We gaan respectvol om met elkaar en nemen kinderen, ook als ze onverstaanbaar spreken, uiterst serieus.

In de praktijk, dagopvang:

Jelle (3 jaar) probeert margarine uit het kuipje te krijgen. Priscilla: "Jelle, blijft het niet op je mes zitten?" Wil je dat ik je even help?" Jelle zegt: "Ik kan het niet". Priscilla pakt Jelle zijn hand en doet samen met hem de margarine op het mes. "Zo, dat hebben we samen goed gedaan. Nu kun jij de boter mooi op je boterham smeren, he?". Jelle knikt trots.

Beide Handjes

De groep en het groepsproces

Algemeen

De groep kinderen en het groepsproces zijn bij uitstek geschikt om gedrag te sturen van kinderen. Uitgangspunt is dat gewenst gedrag wordt beloond met een compliment. Kinderen leren van nature door grenzen te verkennen en dingen uit te proberen. We geven kinderen hierin ruimte, maar geven ook grenzen aan, benoemen afspraken en regels. Kinderen leren van en met elkaar en maken zich in een snel tempo eigen wat wel en niet kan in een groep. We proberen steeds te reageren op de kinderen en op elkaar, zodra we merken dat in een spel of in een gesprek vooroordelen naar voren komen. Ook zijn we actief in het aanbieden van roldoorbrekend speelgoed of het voorlezen of zingen van die verhalen en liedjes, die de kinderen duidelijk laten zien dat er keuzes zijn buiten de gebaande paden. We zijn alert dat we op geen enkele wijze negatieve meningen laten horen over bepaalde groepen in onze samenleving. Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de cultuur eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Het kinderdagverblijf is een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en met de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Het voeren van dialogen, het organiseren van gezamenlijke ervaringen in- en buiten de opvangomgeving geven o.a. vorm aan het overdragen van bepaalde normen en waarden. Voor de kinderen moet helder zijn wat tolereerbaar, handelbaar en acceptabel is in de groep. Respectvolle omgang, je openstellen voor, gebeurtenissen in en buiten de groep samen bespreken en delen. We geven de kinderen de ruimte voor het vertellen over thuis of iets wat ze in een andere situatie hebben meegemaakt. Wanneer een kind een voorwerp van thuis heeft willen meenemen wat verband houdt met een bezoek aan een dierentuin of iets dergelijks dan besteden we daar aandacht aan. Of als een peuter een broertjes/zusje krijgt. Ook vieringen van thuis worden besproken en de kinderen mogen als een familielid ziek is, jarig is of gaat trouwen, hier iets voor knutselen. Zo verrijken we hen ook met de gedachte om, aandacht te besteden aan elkaar. We maken, in overleg met kind en ouders, individuele afspraken over hoe te handelen indien een kind grensoverschrijdend gedrag vertoont.

BSO

Op de BSO betrekken we de kinderen bij het opstellen van regels en afspraken. Deze afspraken worden regelmatig met elkaar besproken en zo nodig bijgesteld. We zorgen dat alle signalen van pesten meteen en concreet worden opgepakt met alle betrokkenen conform ons anti-pestprotocol.

In de praktijk, BSO:

Bij de BSO zijn veel nieuwe jonge kinderen gekomen. Daarom bespreken wij de regels die wij hanteren. Brenda (10 jaar) leest alle regels heel rustig voor. Dan ziet Linda dat Ellen (6 jaar) aan het denken is en vraagt of ze wat wil zeggen. Ellen zegt dan: "Er staat niet bij dat wij na het plassen de handen moeten wassen!" Linda geeft Ellen een compliment en deze regel schrijft Brenda dan ook op.

Beide Handjes

De binnen- en buitenruimte

Algemeen

De kinderen leren om netjes met de binnen- en buitenruimte om te gaan. Hiervoor gelden regels en afspraken. Samen opruimen, niet bewust iets kapot maken etc. Tijdens het buitenspelen neemt seizoen beleving een belangrijke plek in: wat kun je allemaal doen met sneeuw (sneeuwballen maken, laten smelten in je handen) of met bladeren (verzamelen, omhooggooien)? Er bestaan heldere en duidelijke afspraken over wat kan en mag, deze afspraken worden continu herhaald. Zo zijn er afspraken over wat kan en mag in de specifieke ruimtes zoals de groepsruimte, sanitaire ruimte, centrale keuken en buitenspeelplaats. Zo mogen kinderen bijv. niet rennen in de groep en niet alleen in de keuken komen (dagopvang). In de huisregels, staat dit uitgebreid beschreven. Van belang is om je aan de gemaakte afspraken te houden. Tijdens werkoverleg wordt een en ander aangescherpt en besproken, zo nodig treedt een wijziging op in een gemaakte afspraak indien iets niet blijkt te werken. Om eenieder optimaal te kunnen laten functioneren is het belangrijk om de ruimte leefbaar en aangenaam te houden. Daarom zijn er afspraken over gezamenlijke verantwoordelijkheden voor inrichten/aankleden (bij bv. thema's), opruimen en schoonmaken. Er wordt gewerkt met een wisselrooster, zodat de pedagogisch medewerkers alle verantwoordelijkheden om en om op zich nemen. Afspraken over onderlinge omgangsvormen zoals correct en beleefd taalgebruik, mate van geluid (zacht) en gedrag (positief) worden als vanzelfsprekend ervaren en zo niet zal de leiding ingrijpen mocht dit nodig blijken. Een en ander gebeurt altijd in een overlegstructuur, er is gelegenheid te over om op afspraken of overtredingen terug te komen, bijvoorbeeld in het teamoverleg voor pedagogisch medewerkers of tijdens de begeleiding (individueel). Bij kinderen kan dit individueel geschieden of in een groepsgesprek in de kring of aan tafel. Participatie van kinderen vinden we essentieel: het moet ook hun ruimte worden, waarvoor zij echt medeverantwoordelijk zijn. De wijze waarop met de ruimte wordt omgegaan ook in het beheer hiervan- levert een belangrijke bijdrage aan de morele en sociale vorming van kinderen. Een verzorgde inrichting van de ruimte laat zien dat je zorg hebt voor zijn bewoners en laat zien dat we van kinderen ook verwachten dat zij respect hebben voor hun omgeving. Op alle groepen wordt aandacht besteed aan het opruimen met elkaar.

In de praktijk, dagopvang:

Tijdens het buitenspelen begint het te regenen. Wat kun je allemaal met regen doen? We proeven hoe de regen smaakt en voelen hoe onze haren nat worden. Als we naar binnen gaan vegen we goed onze voeten, een aantal kinderen trekken hun laarzen uit. De laarzen en jassen worden netjes opgehangen en neergezet op de daarvoor afgesproken plaats.

Beide Handjes

De activiteiten

Algemeen

Iedere groep kinderen heeft onuitgesproken regels. Dat geldt ook voor de activiteiten die kinderen, samen of alleen, in grote of kleinere groepjes ondernemen: je wacht op je beurt, respecteert de regels van het spel etc. Bij stoeien hoeft een duwtje of een klopje op de schouder niet erg te zijn, maar elkaar bewust pijn doen is op welke manier dan ook verboden. De pedagogisch medewerkers bieden regelmatig verschillende activiteiten in subgroepen aan. Daarmee kunnen ze beter tegemoetkomen aan de verschillende behoeftes van de kinderen en beter initiatieven van de kinderen zien en ontvangen. Door vooral heel concreet en zichtbaar bezig te zijn. Woorden geven aan wat kinderen zien, meemaken, voelen en daar ook betekenis aan geven. We proberen hiermee aan te sluiten op gebeurtenissen in 'het echte leven' in het gezin, de omgeving, de wijk. Onderlinge solidariteit kan ontstaan door afspraken te stimuleren dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met elkaar, samen deelt, elkaar helpt. In de jaar-activiteitenkalender proberen we aandacht te geven aan culturele en religieuze vieringen (kerstmis) en rituelen. Ook op momenten van de dag is er aandacht voor persoonlijke rituelen (bv. een specifieke manier van het naar bed brengen van een kind). Tijdens het buitenspelen, helpen de kinderen bij het verzorgen van de tuin. We leren de kinderen om respectvol en met liefde om te gaan met bomen, planten en bloemen. Ze delen in de verantwoordelijkheid voor de zorg aan de natuur. We zijn ons bewust van de algemene multiculturele samenleving. In ons handelen, denken en doen staat deze multiculturele samenleving centraal. Kinderen groeien erin op. In boeken, liedjes, projecten komt dit ook naar voren en dit zal het kind als natuurlijk ervaren. Ook kunnen de kinderen in contact komen met een pedagogisch medewerker (in opleiding), of met kinderen met een andere cultuur dan de Nederlandse cultuur.

In de praktijk, BSO:

Boaz(5) rent buiten en bots tegen Fay (4) aan. Fay valt op de grond en huult van schrik. Boaz heeft niet in de gaten wat hij heeft aangericht. Natasja neemt Boaz mee naar Fay en legt hem rustig uit wat er gebeurde. Boaz zegt: 'Sorry, gaat het?' tegen Fay en geeft haar een handje. Hij leert excuses te maken en om beter uit te kijken. Fay mag even bijkomen bij Natasja en gaat daarna snel weer verder spelen.

Beide Handjes

De materialen

Kinderen ontdekken materialen op hun eigen manier en in hun eigen tempo. De pedagogisch medewerkers geven kinderen hier de ruimte in. We leren kinderen spelenderwijs om de spelmateriaal op de juiste manier te gebruiken. Met blokken bouwen we en gooien we niet of slaan we niet op het hoofd van een ander kind. Tafels zijn om aan te eten en te knutselen, niet om op te staan. Materiaal dat wegwijs maakt in het alledaagse leven zoals keukenattributen, verkleedkleding en ander materiaal dragen bij aan het eigen maken van normen en waarden. Kinderen hebben voluit de gelegenheid om de werkelijkheid na te bootsen en uit te spelen. We streven ernaar, ons materiaal aanbod zo divers en multicultureel verantwoord aan te schaffen. Te denken valt bv. aan een gekleurde babypop maar ook aan diversiteit in het aanbod van boeken en voorlezen. Veel boeken verwoorden een moraal. De kinderen verkennen de wereld om zich heen middels een boek en beleven situaties uit een boek of spelen ze na. Voor het kunnen aanbieden van diversiteit in boeken hebben we een inspannende bibliotheek. Voor het bewust omgaan met en het gebruik van materiaal zijn er afspraken over het kiezen, gebruiken en opruimen. Zo mogen kinderen maar een ding tegelijk kiezen, want de stelling is dat je ook maar met een ding tegelijk kunt spelen. Ook leren we kinderen niet meteen een hele bak om te gooien met bijvoorbeeld constructiemateriaal, maar eruit te halen wat je nodig hebt. Opruimen doe je als je er niet meer mee wilt spelen, en dan kun je pas iets anders gaan kiezen. Er mag niet met speelgoed gegooid worden. Als kinderen ruw met het materiaal omgaan, doen we voor hoe we het graag zien. We streven ernaar kinderen besef van materialen bij te brengen en dat je er zuinig mee om kunt gaan.

Beide Handjes

Praktische informatie

Onze locatie

Kinderdagverblijf en BSO Beide Handjes is gevestigd in het dorp Winssen. Het kinderdagverblijf en de BSO liggen gunstig ten opzichte van de grote uitvalswegen A73, A15 en de Maas en Waal weg. Beide Handjes is gevestigd op Plakstraat 6c/d in Winssen. Wij delen ons terrein met voetbalclub Roda'28. Aangrenzend van het pand is een speelplein waar de kinderen kunnen ontdekken en in de moestuin kunnen werken en spelen. Beide Handjes heeft 3 horizontale groepen en 2 BSO groepen.

Er werken vaste pedagogisch medewerkers per groep.

Op ons kinderdagverblijf is de voertaal Nederlands.

Onze LRK-nummers zijn:

Kinderdagverblijf: 807774935

BSO: 108763456

Wanneer zijn we open?

Onze locatie is open op werkdagen van 07.00 tot en met 19.00 uur. In het weekend en op officiële feestdagen is de locatie gesloten. Op goede vrijdag, Sinterklaas-, kerst- en oudejaarsavond sluiten wij om 17.00 uur.

Stam/basisgroepen

We vangen de kinderen op in een stamgroep (kdv) of basisgroep (bso). Dit is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting bij hun leeftijd past. Gedurende de week maakt elk kind gebruik van maximaal twee stam/basisgroepen. Elke stam/basisgroep heeft een team van vaste pedagogisch medewerkers. Hierdoor voelen kinderen zich veilig en op hun gemak. Wij hanteren voor de beroepskracht- kind ratio en de groepsgrootte de rekentool van de Rijksoverheid. De opvang op de dagopvang vindt plaats in 3 horizontale groepen, 1 groep voor kinderen van 0-1,5 jaar (maximaal 12 kinderen), 1 groep voor kinderen van 1,5-3 jaar (Maximaal 16 kinderen) en een 3+ groep (maximaal 16 kinderen). Als een kind bijna de basisschoolleeftijd bereikt gaan we kijken bij de buitenschoolse opvang.

De opvang op de bso vindt plaats in 2 horizontale groepen, 1 groep voor kinderen van 4 – 6 jaar (maximaal 20 kinderen) en 1 groep van 7 jaar en ouder (maximaal 22 kinderen).

Er zijn situaties waarin we om pedagogische redenen afwijken van de leeftijdsindeling. Als we dat doen dan is dat altijd in overleg met ouders. Bijvoorbeeld als een kind nieuw is en door zijn of haar leeftijd binnen drie maanden zal overstappen naar de volgende groep. Dan bespreken we met de ouders of het voor het kind haalbaar is om direct naar de volgende groep te gaan. Op deze manier hoeft het kind niet twee keer in een korte tijd te wennen aan een nieuwe situatie.

Opvang in een tweede stam/basisgroep

De wet biedt ruimte om tijdelijk af te wijken van de stamgroep regel. Bijvoorbeeld tijdens het samenvoegen in vakanties of met zieken. Hiervoor geven ouders toestemming bij het intakegesprek. De inrichting en het dagprogramma op de groepen is min of meer gelijk. Daardoor is de werkwijze op een (samengevoegde) groep voor de kinderen herkenbaar. De continuïteit voor de kinderen is zo

Beide Handjes

gewaarborgd. Pedagogisch medewerkers van de andere groep zijn bekende en vertrouwde personen voor de kinderen, omdat Beide Handjes een kleinschalige kinderopvang is.

Het kind kan incidenteel een dag(deel) of voor een bepaalde periode op een tweede stam/basisgroep geplaatst worden:

- Op verzoek, bijv. omdat er geen plek is op verschillende dagen in dezelfde groep.
- Ten gevolge van de (over- of onder-)bezetting op de groep of om pedagogische redenen. De medewerkers op de groep brengen u op de hoogte van een incidentele of tijdelijke wijziging van de stamgroep van uw kind.
- Indien voor een aangevraagde ruil dag geen plaats is op de vaste stamgroep van het kind.
- Indien voor een aangevraagde extra opvang dag geen plaats is op de vaste stamgroep van het kind. Dit kan aangevraagd worden zodat het kind langzaam kan wennen op de andere groep.

Ouders geven hiervoor toestemming via het Ouderportaal.

Samenvoegen

Uiteraard zal bij het samenvoegen ook dan voldaan worden aan de BKR. Tijdens het openen en sluiten zullen de kinderen eerst samen met kinderen uit een andere stamgroep starten. We starten samen en rond 8.00 gaan we splitsen. Aan het einde van de dag kunnen de groepen weer samen komen, dit is meestal rond 17.15u/ 17.30u. Ouders kunnen in het ouderportaal zien waar en in welke groep de kinderen worden opgevangen en waar ze weer kunnen worden opgehaald indien dit het geval is. Op sommige middagen zou het vaker kunnen voorkomen dat de groepen worden samengevoegd in verband met het kind aantal. Tevens kan er bij een lagere bezetting op groepen er voor gekozen worden om groepjes kinderen buiten hun stamgroep samen te voegen. In deze samengevoegde groep is er meer keus voor kinderen om samen te spelen en ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd met dezelfde interesse.

Beroepskracht kindratio (BKR)

Bij kinderopvang Beide Handjes voldoen wij aan de beroepskracht kindratio volgens de wet.

Op onze groep de Knuistjes bieden wij plaats aan 12 kindereeren. Bij de Duimelotjes bieden wij plaats aan 16 kinderen en bij de Pinkies aan 16 kinderen.

Op alle 3 de groepen werken we met gekwalificeerde pedagogisch medewerkers.

- Eén pedagogisch medewerker per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar;
- Eén pedagogisch medewerker per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
- Eén pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
- Eén pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar;

Bovenstaand schema is afgeleid van de rekentool die het ministerie van SZW op basis van gemaakte afspraken tussen convenantpartijen zoals de Branche organisatie Kinderopvang en Ouderbelangenvereniging BOink heeft gemaakt. De rekentool is te vinden op www.1ratio.nl

Beide Handjes

Ons kindplanning systeem, Portabase, houdt hier automatisch rekening mee.

Afwijken van de BKR, de drie-uursregeling

Beide Handjes kan gebruik maken van de drie-uursregeling zoals deze door het convenant kwaliteit kinderopvang is bepaald. Over de hele dag geldt een maximale afwijking van drie uur per dag. In deze periode kunnen er minder pm'ers worden ingezet dan volgens het BKR is vereist. Beide Handjes is geopend om 7.00 uur waarbij de 1e pm-er zal openen. Om 7.15u zal de 2e pm-er aanwezig zijn. Tijdens het afsluiten zal de laatste pm-er alleen staan vanaf 17.30/17.45u afhankelijk van het aantal kinderen en de ophaaltijd van het laatste kind. Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen aanwezig op het kinderdagverblijf, waardoor er minder pm-ers nodig zijn. We werken met een registratiesysteem waarin kinderen worden aan- en afgemeld. Aan de hand van dat overzicht kunnen we redelijk inschatten vanaf welk moment er een volgende pm'er ingezet moet worden. Ook tijdens werkoverleggen wordt besproken hoe de open- en sluitmomenten verlopen en of de juiste tijd en aandacht aan ouders en kinderen gegeven kan worden. Op deze wijze houden we rekening met groepsgrootte en borging van continuïteit en veiligheid van de opvang.

In een aantal situaties wordt er afgeweken van het BKR:

- De pm'ers hebben in de pauzetijd de mogelijkheid beurtelings gaan lunchen. Gedurende deze slaap- en lunchtijd is het mogelijk dat minder pm'ers worden ingezet dan volgens de BKR is vereist. De pm'ers nemen zoveel mogelijk de eigen groep over en wordt er zoveel mogelijk om de beurt pauze genomen zodat er een vaste pm'er op de eigen groep staat. Indien dit niet mogelijk of wenselijk is i.v.m. het aantal aanwezige kinderen op de groep dan biedt een collega van een andere groep ondersteuning. Op deze wijze wordt de emotionele veiligheid van het kind zoveel mogelijk geborgd. Tijdens pauzetijden van de pm'ers is de groep veelal kleiner omdat dit samenvalt met de rusttijden van de kinderen. Door deze groepsverkleining krijgen de kinderen die wakker en actief zijn ook de aandacht en activiteiten die ze nodig hebben.
- Bij de start en bij sluiting van de locatie zullen we afhankelijk van de verwachte groepsgrootte minder pm'ers inroosteren en zullen we niet met de volledige bezetting starten.

Vaste verzorgers en mentorschap

Voor baby's en jonge kinderen is het belangrijk om een beperkt aantal vaste verzorgers te hebben en die regelmatig terug te zien. Daarom koppelen wij aan ieder kind tot 1 jaar twee vaste pedagogisch medewerkers. Een van beide is in ieder geval aanwezig op de dag dat je kind naar de opvang komt. Dit wordt besproken voorafgaand aan de start van het kind. Alle pedagogische medewerkers houden de ontwikkeling en het welbevinden van alle kinderen in de gaten. Als er op de groep vanwege de groepsgrootte drie of meer medewerkers tegelijk werken, krijgt een kind tot 1 jaar maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Aan kinderen vanaf een jaar koppelen we maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers. Als er op de groep vanwege de groepsgrootte drie of meer pedagogisch medewerkers tegelijk werken, krijgt het kind maximaal vier pedagogisch medewerkers toegewezen. In wet- & regelgeving staat dit bekend als het 'vaste gezichten criterium'. Als een pedagogisch medewerker niet aanwezig is, willen we tijdelijk afwijken van het vaste gezichten criterium. Dit gebeurt als een vaste medewerker afwezig is door ziekte, vakantie of verlof. De eerste stap is bekijken of een andere vertrouwde beroepskracht van de desbetreffende groep ingezet kan worden. Als dat niet mogelijk is is de volgende stap om een vertrouwde beroepskracht

Beide Handjes

van één van de aangrenzende groepen in te plannen. Als laatste stap plannen we een vertrouwde vaste invalskracht in.

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor let specifiek op de ontwikkeling en welbevinden van het toegewezen kind. Tijdens een intakegesprek van een nieuw kind horen de ouders wie de mentor van hun kind zal gaan worden. Met de kinderen van de BSO wordt persoonlijk besproken wie de mentor zal zijn. De mentor werkt op de groep waar het kind geplaatst is. Er wordt gekeken welke medewerker het kind het meeste ziet. Zij volgt de ontwikkelingen van het kind, is het eerste aanspreekpunt voor ouders. De mentor is zichtbaar voor de ouders in het ouderportaal. De mentor is 1 van de 'vaste gezichten' van het kind. We houden de lijnen richting ouders kort en transparant. Jaarlijks, rond de verjaardag van het kind, bespreken we de ontwikkeling van het kind met de ouders. Na 2 maanden opvang streven wij ernaar dat de mentor een evaluatiegesprek houdt met de ouders.

Activiteiten buiten de eigen groep

De kinderen kunnen bij een activiteit de basisgroep verlaten. We hanteren hierbij het 'open deuren beleid'. Soms maken we gebruik van een andere ruimte in of rondom ons gebouw, zoals de gang of het trapveldje, om een activiteit te doen. De emotionele veiligheid van de kinderen staat hierbij voorop. Er is begeleiding en ze krijgen altijd de mogelijkheid terug te keren naar hun eigen groep. Door het gezamenlijk binnen- en buitenspelen kennen de kinderen elkaar en andere pedagogisch medewerkers. Wij hebben extra aandacht en zorg voor de behoefte van baby's tijdens deze activiteiten. Tijdens de activiteiten buiten de groep kan de beroepskracht-kind-ratio (BKR) tijdelijk worden losgelaten. Die is afgestemd op de stamgroep (www.1ratio.nl), terwijl kinderen tijdens de open deuren ook elders kunnen zijn.

Tijdens vakantieperiodes In vakantieperiodes zijn er vaak kinderen afwezig. Komen er in de vakantie(s) op de groep van een kind minder kinderen, dan kunnen wij die groep opvangen op een andere groep. Wij vragen hiervoor altijd de ouders om toestemming.

Activiteiten buiten de eigen locatie

Om kinderen de nabije omgeving op een leuke en fijne manier te ontdekken doen we soms activiteiten buiten onze eigen locatie. Zo maken we gebruik van speeltuinen, parken, de boomgaard, het trapveldje van de voetbalclub, de dijk en doen we boodschappen bij de plaatselijke supermarkt. Aan de ouders is vooraf toestemming gevraagd. We maken veel gebruik van de omgeving. We vinden het belangrijk dat de kinderen zoveel mogelijk buiten zijn. Hier ontdekken de kinderen de kleuren van de bomen, vinden ze eikels, kastanjes en nog meer van wat de natuur te bieden heeft. Ook spelen we in de boomgaard of de speeltuin achter ons pand. Hier kunnen de kinderen vrij bewegen en er kunnen leuke spelletjes worden gedaan. De pedagogisch medewerkers zorgen altijd voor de nodige veiligheid: voor het spelen wordt bijvoorbeeld de boomgaard gecontroleerd op gevaarlijke of scherpe voorwerpen. Ook wordt er tijdens het wandelen goed opgelet of kinderen geen giftige planten aanraken of in hun mond stoppen. Er zijn bij zulke uitstapjes altijd voldoende begeleiders mee.

Beide Handjes

Drie-uurs regeling

Indien een kinderopvang een aaneengesloten openstelling van tien uur of meer heeft per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR. Per groep worden er 2 beroepskrachten ingezet op het kinderdagverblijf. Zij werken diensten van 10 uur (7.00-17.00/8.00-18.00/9.00-19.00). Tussen 12.30 uur en 14.30 uur houden zijn 3 kwartier pauze per persoon. In het werkrooster van de locatie registreren we de werk- en pauzetijden. Dit rooster is inzichtelijk op de locatie. Tijdens de pauze wordt er afgeweken van de BKR. Er is voor afwijking op dit tijdstip gekozen aangezien er op dat moment veel kinderen op bed liggen. Doordat er minder kinderen fysiek aanwezig zijn op dat moment kan er aan de behoeften van de kinderen worden voldaan.

Achterwacht

Indien er op de locatie slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is, wordt er voor een achterwacht gezorgd. De achterwacht is een volwassene die in noodgevallen binnen 10 minuten aanwezig kan zijn op de locatie. In het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van de locatie staat beschreven wie er op welke tijden als achterwacht fungeert. Indien er op de locatie, op momenten dat er minder pedagogisch medewerkers worden ingezet conform de drie uursregeling, slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is, is er tevens een andere volwassene op de locatie aanwezig. In het veiligheidsbeleid is vastgelegd hoe uitvoering wordt gegeven aan het vierogenprincipe op de opvang.

Wenafspraken

De eerste paar keren op de kinderopvang kunnen even wennen zijn. Zowel voor het kind als voor de ouder. Het wennen betekent in feite: oefenen, zodat het kind op den duur voldoende vertrouwen heeft om te kunnen functioneren in de groep. Hiervoor is het vertrouwen van de ouders in de pedagogische medewerkers en het kinderdagverblijf noodzakelijk. Dit vertrouwen wordt opgebouwd door samenwerking en overleg. Hier nemen we uitgebreid de tijd voor. Samen maken we een afspraak over hoe en wanneer je kind kan komen wennen. Voordat jullie starten mag je kind een keer een dagdeel komen wennen. Voorwaarde hiervoor is dat de getekende plaatsingsovereenkomst is ontvangen voorafgaand aan de eerste wendatum. We gaan bij het wennen altijd uit van de wettelijk vastgestelde beroepskracht kind ratio – het aantal kinderen ten opzichte van het aantal aanwezige pedagogisch medewerkers - en de maximale groepsgrootte. Daarom plannen we de wendagen altijd in overleg met jou en de pedagogisch medewerkers. Er kunnen maximaal twee kinderen tegelijk op een groep wennen.

Slapen

Elke baby heeft zijn eigen slaapritme. Tijdens het intakegesprek horen we graag meer over het ritme van jouw kind, zodat we daar rekening mee kunnen houden. Geleidelijk komen kinderen steeds meer in het dagritme van de groep, dat doen ze allemaal in hun eigen tempo. Door alle nieuwe indrukken op het kinderdagverblijf kan de slaapbehoefte en daardoor het slaapritme bij ons anders zijn dan thuis. Onze medewerkers volgen ons beleid Veilig slapen. Zo leggen we een kind altijd op de rug te

Beide Handjes

slapen en bakeren we niet in. Voor buikslapen en inbakeren kan getekend worden zodat er een uitzondering wordt gemaakt. Tijdens het kennismakingsgesprek bespreken wij dit uitgebreid.

Ruilen van dag of incidentele opvang

Wil je je vaste dag een keer ruilen voor een andere dag of een extra dag aanvragen? Bij ruilen of incidentele opvang kan de samenstelling van de groep anders zijn dan op de dagen dat een kind gewoonlijk komt. Dat regel je dat via het ouderportaal. Jij vult je wensen in en de pedagogisch medewerkers kijken dan of er die dag plek is op de groep. Alle afspraken rond ruilen lees je in de aanvullende algemene voorwaarden bij je overeenkomst. Deze aanvullende algemene voorwaarden staan ook op onze website.

Zindelijkheid

Als de signalen erop wijzigen dat een kind er fysiek en emotioneel aan toe is beginnen wij met trainen op zindelijkheid. Wij overleggen met de ouders voordat we hiermee starten.

Eten en drinken

We genieten graag samen van lekker en gezond eten en drinken en maken hierin gezonde keuzes. Daarbij volgen we de richtlijnen van het Voedingscentrum. Zo drinken de kinderen vooral water en thee. Als tussendoortje kiezen we voor groente en fruit. Als je kind ergens allergisch voor is of een dieet volgt, dan horen we dat graag. Zodat we samen kunnen kijken naar de mogelijkheden. Heeft je kind andere (dieet)producten nodig dan wij aanbieden, dan kun je dit zelf meenemen. Als je kind met een verjaardag wil trakteren dan houden we dat graag klein en zo gezond mogelijk. Meer informatie over gezond trakteren staat in ons voedingsbeleid en op de website van het Voedingscentrum en www.gezondtrakteren.nl.

Wat te doen als je kind ziek is?

Een kind dat ziek is of koorts heeft voelt zich vaak niet comfortabel. Het is goed om dan te kijken of het mogelijk is om hem thuis te houden. Als je erover twijfelt is het fijn dat je even laat weten dat je kind niet fit is. Wij kunnen daar dan rekening mee houden. Ook als je je kind 's ochtends paracetamol hebt gegeven vinden wij dat fijn om te weten. Als we tijdens de opvang merken dat je kind zich niet lekker voelt nemen we contact met je op om te overleggen.

Heeft je kind een besmettelijke ziekte, zoals de waterpokken? Dan kan hij - op een enkele uitzondering na - gewoon komen. We vinden het wel fijn om in dat geval telefonisch contact op te nemen zodat wij eventuele voorbereidingen kunnen treffen. We volgen de richtlijnen van het RIVM en vragen de GGD om advies. Ook als je kind die dag niet naar ons toe zou komen maar wel een besmettelijke ziekte heeft horen wij dat graag. Eventueel kunnen wij, indien dat nodig is, andere ouders informeren. Dit geldt ook voor hoofdluis. Als je kind hoofdluis heeft horen wij dat graag zodat we andere ouders kunnen informeren. Wij vragen tevens om te starten met de behandeling alvorens het kind bij ons komt. Als je kind medicatie nodig heeft tijdens de opvang dan kan dat besproken worden met de pedagogisch medewerker. Om afspraken vast te leggen vragen we je dan om een formulier in te vullen.

Beide Handjes

Oudercontacten

Goed contact met ouders vinden wij erg belangrijk. We hechten daar een groot belang aan. Voor het welbevinden van kinderen is het belangrijk dat ook ouders zich bij ons thuis én gehoord voelen, zodat de verschillende leefwerelden van het kind (thuis en op de kinderopvang) met elkaar verbonden worden. Ouders kunnen via een ouderportaalapp op de hoogte gehouden worden van de activiteiten van hun kind door bijvoorbeeld het dagverslag en/of een foto. De communicatie gaat rechtstreeks, ouders krijgen hier een inlogcode voor. Daarnaast zijn er nog diverse momenten georganiseerd waarop we met elkaar communiceren. Hierbij kun je denken aan de haal- en brengmomenten, overgangsgesprekken, observatiegesprekken en nieuwsbrieven. Totdat je kind een jaar is schrijven de pedagogisch medewerkers dagelijks in het digitale schriftje van het kind. Bij het ophaalmoment krijgen ouders een mondelingen overdracht en ook via het ouderportaal een dagverslag. Tijdens de dag worden foto's gemaakt tijdens activiteiten. Deze foto's zijn te zien (bij toestemming van de ouder) op het ouderportaal en social media. Elke maand worden ouders via een locatienieuwsbrief op de hoogte gesteld van allerlei locatie specifieke bijzonderheden. Daarnaast organiseren we regelmatig activiteiten waarbij we ouders betrekken.

Oudercommissie

Onze oudercommissie bestaat uit minimaal 3 betrokken ouders. We vergaderen 3 tot 6 keer per jaar.

Persoonlijke eigendommen

Wij zijn niet verantwoordelijk voor beschadigingen of verlies van eigendommen van kinderen of ouders. Bezoek je de groep, zorg er dan voor dat jouw persoonlijke eigendommen, zoals je handtas, buiten het bereik van kinderen staan. Zo voorkomen we dat kinderen in aanraking komen met gevaarlijke voorwerpen. Voor ieder kind hebben we een wandkastje waarin we zijn of haar spullen kunnen opbergen. Rugzakken van de kinderen kunnen aan de kapstok worden gehangen.

Kwaliteit

Ons pedagogisch beleid omvat alles wat te maken heeft met de uitvoering van onze pedagogische visie in de praktijk.

Volgsysteem/Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling

Wij maken gebruik het PeuterPlusPlan hiermee volg je de ontwikkeling van een kind in de leeftijd van 0 - 4 jaar. Het is een digitaal hulpmiddel om gericht naar de ontwikkeling van een kind te kijken. Je volgt in zes fasen de ontwikkeling van het kind op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel functioneren en werk je doelgericht en systematisch toe naar maximale ontwikkelingsresultaten. Daarnaast is het ook een middel dat automatisch en vroegtijdig achterstanden (en voorsprongen) signaleert, zodat er doelgericht aan specifieke doelen gewerkt kan worden. Jaarlijks nodigen wij ouders uit voor een gesprek om de ontwikkelingsaspecten van hun kind te bespreken. Voordat de kinderen naar de basisschool gaan, maken wij een overdrachtsverslag, deze is ontwikkeld in samenwerking met verschillende kinderopvangen en een vertegenwoordiger van de basisscholen in de gemeente Beuningen. Indien ouders het hebben gelezen en toestemming hebben gegeven wordt het verslag in een beveiligd systeem van zorg Beuningen geplaatst.

Beide Handjes

Desbetreffende scholen kunnen de informatie daar ophalen.

Naast het overdrachtsverslag doen wij ook een 'warme overdracht', wat inhoudt dat wij in een gesprek de belangrijkste bevindingen van het kind bespreken. We spreken van opvallend gedrag als een kind regelmatig gedrag vertoont waarover we ons zorgen maken. Dit signaleren we op basis van de dagelijkse observaties, het oordeel van collega's, gesprekken met ouders, signalen van andere kinderen. Het kind ontwikkelt zich langzamer dan gebruikelijk, of bepaalde gedragsuitingen zijn vaker dan normaal aanwezig (bijvoorbeeld boosheid, angst, agressie). Opvallend gedrag kan uitgroeien tot probleemgedrag. Als uit de dagelijkse observaties blijkt dat er bijzonderheden gesignaleerd worden door de pedagogische medewerkers in de ontwikkeling van het kind of indien er andere problemen gesignaleerd worden, nemen we uiteraard eerder contact op met ouders. Per kind bekijken we, samen met collega's en ouders, wat de meest geschikte aanpak is om dit te voorkomen of om hiermee om te gaan. Wij stellen ouders in kennis van de stappen die wij eventueel nemen. Ouders kunnen bij zorgen over hun kind of de opvang ook altijd zelf het initiatief nemen voor een gesprek met de mentor. Samen met de ouders kan besloten worden om de hulpvraag bij de veldwerker van de gemeente Beuningen te bespreken. De veldwerker is een orthopedagoog. Zij zoekt door middel van een intakegesprek met de ouders en pedagogische medewerker/mentor de hulpvraag uit. Na de intake komt de veldwerker het kind op de groep observeren. Na de observatie vindt er een tweede gesprek plaats, hierin wordt de observatie besproken en worden er adviezen gegeven door de veldwerker. Indien ouders toestemming geven wordt er gehoor gegeven aan deze adviezen. Indien er meerdere/complexere zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind wordt het kind, na toestemming van de ouders, ingebracht bij het Zorg advies Team (ZAT) ook wel het ondersteuningsteam (OT). Dit team komt een keer in de maand bij elkaar en is gespecialiseerd in hulp bij problemen met kinderen en het gezin waar zij deel van uitmaken. Het team geeft zelf geen hulp, maar adviseert bij problemen. Er wordt gekeken welke partijen betrokken zijn bij de zorg en welke partij hulp kan inzetten. Daarnaast houdt dit team in de gaten of de voorgestelde aanpak ook helpt. Er kunnen kinderen worden aangemeld door iedere instantie die werkt met kinderen van 0 tot 4 jaar, t.w.: kinderdagverblijven, peuterspeelzalen of gastouders.

Het team bestaat uit 4 personen: de medewerker passende kinderopvang, een onderwijsondersteuner, de coördinator van de instantie die het kind inbrengt en iemand van het sociaal team.

Bij de BSO worden momenteel de signalen/bijzonderheden die wij zien eerst met de ouders besproken. Samen bekijken wij welke acties er ondernomen kunnen worden, bv. een bepaald ontwikkelingsgebied extra stimuleren of een extra observatie. Bij zorgen kunnen wij in overleg met de ouders deze zorg neerleggen bij de intern begeleider van school. De intern begeleider kan een overleg plannen met alle betrokkenen en eventueel externe hulp inschakelen.

Pedagogisch coach en beleidsmedewerker

Onze pedagogisch coach speelt een belangrijke rol in het leren en ontwikkelen van pedagogisch medewerkers. Zij ondersteunt pedagogisch medewerkers tijdens hun werk. Ze geeft hen coaching en advies over hun pedagogisch handelen en hun professionele ontwikkeling. Dit doet zij op basis van een jaarfocusplan pedagogiek dat de directie in overleg met het team opstelt. Alle pedagogisch medewerkers, inclusief beroepskrachten in opleiding, flexibele medewerkers ontvangen in ieder geval eens per jaar coaching. Dat kan individueel zijn of in teamverband. In het document 'pedagogiek in de praktijk – beleid en coaching' lees je hoe we dit voor de hele locatie vormgeven. Dit document is op te vragen bij de directie. Wij hebben gekozen voor één functie waarin er een combinatie wordt gemaakt met pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach.

Beide Handjes

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE methode)

Wij werken met de VVE methode "Uk & Puk". Uk & Puk is speciaal ontwikkeld voor kindercentra, met kinderen van 0 tot 4 jaar. Uk & Puk geeft kinderen de ruimte en de vrijheid om spelend de wereld te verkennen, om in een veilige omgeving zélf op onderzoek uit te gaan. Door actief te spelen en te ontdekken maken ze een mooie groei door: van baby naar dreumes naar peuter naar kleuter die vol zelfvertrouwen het schoolplein opstapt. De activiteiten stimuleren de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden, motorische en zintuiglijke vaardigheden en geven de eerste rekenprikkel. Dit alles gaat heel geleidelijk, op speelse wijze. De thema's van Uk & Puk zijn: Welkom Puk! Knuffels, Hatsjoe!, Ik en mijn familie, Wat heb jij aan vandaag? Regen, Dit ben ik! Eet smakelijk! Reuzen en kabouters, Oef, wat warm! En als extra thema: Ik ga naar de basisschool.

GGD inspectie

De GGD bezoekt in opdracht van de gemeente jaarlijks elke kinderopvanglocatie. De GGD-inspecteur kijkt dan of we voldoen aan Wet kinderopvang en de kwaliteitseisen voor peuterspeelzalen. Het meest recente inspectierapport vind je op de website van onze kinderopvang. Daarnaast deelt de directie het rapport met de oudercommissie.

Beide Handjes

Kwalificatie pedagogisch medewerkers

Alle medewerkers, inclusief inval- en uitzendkrachten, hebben een erkend diploma voor het werken in de kinderopvang en een verklaring omtrent gedrag (VOG). Alle eisen voor pedagogisch medewerkers staan in de cao-kinderopvang. Met de daarin genoemde opleidingen voor de kinderopvang (0 tot 4 jaar), kun je ook op de buitenschoolse opvang (4 tot en met 12 jaar) werken. Daarnaast worden er in de cao-opleidingen genoemd waarmee je alleen op de BSO kunt werken en dus niet in de kinderdagopvang.

Overige medewerkers

Hoe wij omgaan met de verantwoordelijkheden en taken van BBL en BOL stagiairs verschilt. Het verschilt per opleiding, per leerjaar en hangt af van de stage – ervaring. Stagiaires kijken eerst alleen mee, vervolgens kunnen zij onder begeleiding de taken uitvoeren om deze uiteindelijk zelfstandig op te pakken. Zij werken altijd onder begeleiding en verantwoordelijkheid van een gediplomeerd pedagogisch medewerker. Zij coacht 'on the job'. De student en de begeleider evalueren de stage en maken afspraken over de taken en verantwoordelijkheden voor de komende periode. Uiteraard is er daarnaast ruimte voor opdrachten vanuit de opleiding. Stagiairs staan steeds op dezelfde groep. Dit in verband met hun ontwikkelingsfase. Als er op onze locatie een stagiair is, dan informeert de directie de ouders hierover via de ouder-app.

Niet tevreden?

We zoeken graag samen naar oplossingen en staan voor een open en transparante communicatie. Als je wensen of klachten hebt gaan we dan ook graag met je in gesprek. We doen ons best om je zorgen en ontevredenheid weg te kunnen nemen. Mochten we er toch niet samen uit komen dan kun je een schriftelijke klacht indienen. De klachtenprocedure is te vinden op de website. Klachten kunnen ook worden voorgelegd aan de Geschillencommissie kinderopvang. Informatie over de werkwijze, het reglement en de contactgegevens van de geschillencommissie vind je op hun website.